

Савремени српски превод

Language: српски (Serbian)

Provided by: Bible League International.

Copyright and Permission to Copy

Taken from the Serbian Easy-to-Read Version © 2015 by Bible League International.

PDF generated on 2017-08-22 from source files dated 2017-08-22.

09f044ac-4a6a-56aa-82a9-0316ff065729

ISBN: 978-1-5313-1306-7

Прва књига о царевима

Соломон проглашен за цара

Цар Давид у старости

1 Када је цар Давид зашао у дубоку старост, није могао да се угреје чак ни када су га покривали.

² Стога му његови службеници рекоше: »Господару царе, хајде да потражимо за тебе младу девицу која ће бити уз тебе и неговати те. Када буде лежала у твом наручју, господару царе, угрејаћеш се.«

³ Тако потражише лепу девојку по целом подручју Израела и нађоше Шунемку Авишаг, па је доведоше цару. ⁴ Девојка је била врло лепа. Неговала је цара и служила га, али цар није с њом имао полне односе.

Адонија покушава да се домогне престола

⁵ Адонија, чија мајка је била Хагит, надмено одлучи: »Ја ћу бити цар«, па набави себи борна кола и коње и педесет људи да трче пред њим.

⁶ Његов отац га никада није прекорно упитао: »Зашто се тако понашаш?« Адонија је био и врло наочит, а родио се после Авесалома. ⁷ Адонија се обрати Јоаву сину Церујином и свештенику Авиатару, и они га подржаше. ⁸ Али свештеник Садок, Бенаја син Јехојадин, пророк Натан, Шими, Реи и Давидови јунаци не придружише се Адонији.

⁹ Код камена Зохелета, близу Ен-Рогела, Адонија принесе на жртву ситну и крупну стоку и утовљену телад. Позвао је сву своју браћу, цареve синове, и све Јудеје који су били у царевој служби, ¹⁰ али није позвао пророка Натана, ни Бенају ни остале јунаке, ни свога брата Соломона.

¹¹ Натан упита Витсавеју, Соломонову мајку: »Зар ниси чула да је Адонија, Хагитин син, постао цар, а да наш господар Давид то не зна? ¹² Стога ми допусти да те посаветујем како да спасеш свој живот и живот свог сина Соломона. ¹³ Иди цару Давиду и реци му: ‚Мој господару царе, зар се ниси закleo мени, својој слушкињи: ‚Твој син Соломон ће бити цар после мене. Он ће седети на мом престолу?‘ Зашто је онда Адонија постао цар?‘ ¹⁴ Док ти још будеш тамо разговарала с царем, ја ћу ући и потврдити твоје речи.«

¹⁵ Тако Витсавеја оде да посети остарелог цара у његовим одајама, где га је служила Шунемка Авишаг.

¹⁶ Витсавеја се дубоко поклони цару, а он је упита: »Шта хоћеш?«

¹⁷ »Господару«, рече му она, »ти си се мени, својој слушкињи, закleo ГОСПОДОМ, својим Богом: ‚Твој син Соломон биће цар после мене. Он ће седети на мом престолу.‘ ¹⁸ Али сада је, ево, Адонија постао цар, а ти, мој господару царе, то не знаш. ¹⁹ Принео је на жртву много волова, утовљене телади и ситне стоке и позвао све цареve синове, свештеника Авиатара и главног заповедника војске Јоава, али твог слугу Соломона није позвао. ²⁰ Мој господару царе, очи целог Израела упрте су у тебе, да му ти кажеш ко ће седети на твом престолу после тебе. ²¹ Ако то не урадиш, чим ти умреш, мој господару царе, мене и мог сина Соломона сматраће злочинцима.«

²² Док је она још разговарала с царем, стиже пророк Натан.

²³ Цару рекоше: »Пророк Натан је овде.«

Натан уђе код цара и ницице му се поклони, ²⁴ па рече: »Јеси ли ти, мој господару царе, рекао: „Адонија ће бити цар после мене. Он ће седети на мом престолу?“ ²⁵ Јер, он је данас отишао и принео на жртву много волова, утовљене телаци и ситне стоке. Позвао је све цареве синове, заповеднике војске и свештеника Авиатара, и ено их једу и пију с њим и кличу: „Живео цар Адонија!“ ²⁶ Али ни мене, твог слугу, ни свештеника Садока, ни Бенају сина Јехојадиног, ни твог слугу Соломона није позвао. ²⁷ Да ли си то учинио, мој господару царе, не обавестивши мене, свога слугу, о томе ко ће седети на твојем престолу после тебе?»

²⁸ На то цар Давид рече: »Позовите Витсавеју.«

Када је она дошла цару и стала пред њега, ²⁹ цар се закле: »Тако ми ГОСПОДА живог, који ме је избавио из сваке невоље, ³⁰ данас ћу извршити оно за што сам се заклео ГОСПОДОМ, Богом Израеловим: Твој син Соломон биће цар после мене. Он ће седети на мом престолу место мене.«

³¹ Тада се Витсавеја ницице покљони цару и рече: »Довека живео мој господар, цар Давид!«

³² Цар Давид рече: »Позовите свештеника Садока, пророка Натана и Бенају сина Јехојадиног.«

Када су они дошли пред цара, ³³ цар им рече: »Узмите службенике свога господара, па посадите мог сина Соломона на моју мазгу и одведите га у Гихон. ³⁴ Нека га тамо свештеник Садок и пророк Натан помажу за цара над Израелом. Потом дуните у

овнујски рог и вичите: „Живео цар Соломон!“ ³⁵ Затим се с њим вратите овамо, а он нека дође и седне на мој престо. Он ће бити цар место мене. Поставио сам га за владара над Израелом и Јудом.«

³⁶ Бенаја син Јехојадин одговори цару: »Биће тако*! И нека то потврди ГОСПОД, Бог мога господара царе. ³⁷ Као што је ГОСПОД био с тобом, мој господару царе, нека тако буде и са Соломоном! Нека учини да он буде још већи цар од† мога господара, цара Давида!«

³⁸ Тада свештеник Садок, пророк Натан, Бенаја син Јехојадин, Керећани и Пелетовци сиђоше и посадише Соломона на мазгу цара Давида и одведоше га у Гихон.

³⁹ Свештеник Садок узео је из шатора‡ рог с уљем и помаза Соломона. Потом дунуше у овнујски рог и сав народ повика: »Живео цар Соломон!« ⁴⁰ Тада сав народ пође горе за њим, свирајући фруле и толико гласно кличући да се земља тресла.

⁴¹ Адонија и све званице које су биле с њим зачуше буку баш кад су завршавали гозбу.

Када је чуо звук рога, Јоав упита: »Јаква је то силна галама у граду?»

⁴² Док је он још говорио, стиже Јонатан, син свештеника Авиатара.

Адонија му рече: »Уђи. Ваљан човек као ти мора да носи добре вести.«

⁴³ »Не« одговори му Јонатан. »Наш господар, цар Давид, поставио је Соломона за цара. ⁴⁴ Цар је с њим послао свештеника Садока, пророка Натана, Бенају сина Јехојадиног, Керећане и Пелетовце. Они су га

*1:36 *Биће тако* Дословно: Амин.

†1:37 *он буде још већи цар од* Дословно: његов престо буде већи од престола; исто и у 47. стиху.

‡1:39 *шатора* Вероватно из Шатора састанка; в. 2. Мојс 27,21.

посадили на цареву мазгу,⁴⁵ и свештеник Садок и пророк Натан су га помазали за цара у Гихону. Одатле су кренули толико кличући да цео град одзвања. То је бука коју чујете.⁴⁶ Осим тога, Соломон је већ сео на царски престо,⁴⁷ а цареви службеници су дошли да честитају нашем господару, цару Давиду, говорећи: „Нека твој Бог учини да Соломоново име буде славније од твога и он још већи цар од тебе!“ А цар се поклонио на својој постељи⁴⁸ и рекао: „Благословен ГОСПОД, Бог Израелов, који ми је дао да данас својим очима видим наследника на свом престолу.“

⁴⁹На то све Адонијине званице усталоше уплашене и разиђоше се.⁵⁰ А Адонија, у страху од Соломона, оде и ухвати се за рогове жртвеника.

⁵¹Соломону рекоше: »Адонија се уплашио цара Соломона и ено се држи за рогове жртвеника и говори: „Нека ми се цар Соломон данас закуне да мене, свога слугу, неће погубити мачем.“

⁵²Соломон одговори: »Ако се покаже као ваљан човек, неће му пасти ни длака с главе. Али, ако се утврди да је учинио зло, умреће.«

⁵³Тада цар Соломон посла људе да га скину са жртвеника. Адонија дође и поклони се цару Соломону, а Соломон му рече: »Иди кући.«

Давидова последња упутства Соломону

2 Када се приближило време да Давид умре, он заповеди свом сину Соломону:

²»Ускоро ћу умрети«, рече. »Буди јак и покажи се човек. ³Извршавај дужност коју ти је ГОСПОД, твој Бог, одредио: да чиниш оно што он

тражи и држиш се његових уредби и заповести, законâ и прописâ, као што је записано у Мојсијевом закону. Тада ћеш бити успешан куд год будеш ишао и у свему што будеш чинио,⁴ и ГОСПОД ће испунити своје обећање мени: „Ако твоји потомци буду пазили како живе и верно, свим својим срцем и душом, чинили оно што тражим, увек ће један од њих седети на Израеловом престолу.“

⁵И сâм знаш шта ми је учинио Јоав син Церујин – шта је учинио са двојицом главних заповедника Израелове војске, Авнером сином Неровим и Амасом сином Јетеровим. Убио их је и пролио њихову крв у миру као да је рат и том крвљу је умазао појас око свога струка и сандале на својим ногама.⁶ Поступи с њим према својој мудрости, али не дај да му седа глава оде у Шеол у миру.

⁷»Милостиво поступи са синовима Барзилаја Гилађанина: нека буду међу онима који једу за твојом трпезом, јер су стали уз мене када сам бежао пред твојим братом Авесаломом.

⁸»Код тебе је и Шими син Герин, Венијаминовац из Бахурима, који ме је тешким клетвама проклињао онога дана када сам ишао у Маханајим. Када ми је изашао у сусрет на реци Јордан, заклео сам му се ГОСПОДОМ: „Нећу те погубити мачем.“⁹ Али ти га не сматрај недужним. Мудар си човек – знаћеш шта ти је чинити с њим да му седу главу крваву спустиш у Шеол.«

Давидова смрт

¹⁰Потом Давид умре, па га сахранише у Давидовом граду.¹¹ Над Израелом је владао четрдесет година – седам година у Хеврону и тридесет три године у Јерусалиму.

Адонијина смрт

¹² Соломон седе на престо свога оца Давида и његова царска власт се веома учврсти.

¹³ Адонија, Хагитин син, оде Витсавеји, Соломоновој мајци, која га упита: »Долазиш ли у миру?«

»Да, у миру«, одговори он, ¹⁴ па рече: »Имам нешто да ти кажем.«

»Говори«, одврати она.

¹⁵ »Као што знаш«, рече он, »царство је било моје и сав Израел је на мене гледао као на свог цара. Али царство ми је измакло и отишло мом брату јер му је дошло од ГОСПОДА. ¹⁶ Сада имам нешто да те замолим. Немој да ме одбијеш.«

»Настави«, рече му она.

¹⁷ »Молим те да кажеш цару Соломону«, настави он, »јер тебе неће одбити, да ми Шунемку Авишаг да за жену.«

¹⁸ »Добро«, одврати Витсавеја. »Разговараћу с царем у твоје име.«

¹⁹ Када је Витсавеја отишла цару Соломону да с њим разговара у Адонијино име, цар устаде и пође јој у сусрет, поклони јој се, па седе на свој престо. Нареди да се донесе престо за цареву мајку, па му она седе с десне стране.

²⁰ »Имам једну ситницу да те замолим«, рече она. »Немој да ме одбијеш.«

»Говори, мајко«, одврати цар. »Нећу те одбити.«

²¹ Она рече: »Нека се Шунемка Авишаг да за жену твом брату Адонији.«

²² Цар Соломон одговори мајци: »Зашто тражиш Шунемку Авишаг за Адонију? Могла би тако за њега да тражиш и царство, јер ми је старији

брат – да, за њега и за свештеника Авиатара и за Јоава сина Церујиног!«

²³ Онда се цар Соломон закле ГОСПОДОМ: »Нека ме Бог најстроже казни ако Адонија својим животом не плати због ове молбе! ²⁴ Тако ми ГОСПОДА живога, који ме је чврсто посадио на престо мога оца Давида и дао ми владарску кућу као што је обећао, Адонија ће још данас бити погубљен!«

²⁵ Потом цар Соломон посла Бенају сина Јехојадиног, који се обори на Адонију и он умре.

Авиатар отеран у изгнанство и Јоамова смрт

²⁶ Цар рече свештенику Авиатару: »Врати се на своја поља у Анатоту. Заслужио си да умреш, али нећу те данас погубити, јер си носио Ковчег Господа ГОСПОДА пред мојим оцем Давидом и с мојим оцем делио све недаће.«

²⁷ Тако Соломон искључи Авиатара из ГОСПОДЊЕГ свештенства, испунивши оно што је ГОСПОД у Шилу рекао о Елијевој породици*.

²⁸ Када је ова вест стигла до Јоава, који је сковао заверу са Адонијом, иако не и са Авесаломом, он побеже у Шатор ГОСПОДЊИ и ухвати се за роге жртвеника. ²⁹ Цару Соломону јавише да је Јоав побегао у Шатор ГОСПОДЊИ и да је крај жртвеника, па он посла Бенају сина Јехојадиног, рекавши му: »Иди и убиј га.«

³⁰ Бенаја уђе у Шатор ГОСПОДЊИ и рече Јоаву: »Цар каже: 'Изађи!'«

Али он одговори: »Не, умрећу овде.« Бенаја јави цару: »Јоав ми је одговорио тако и тако.«

³¹ Тада цар заповеди Бенаји: »Учини као што каже. Убиј га и

* 2:27 в. 1. Сам 2,31-36.

сахрани. Тако ћеш са мене и са породице мога оца скинути кривицу због недужне крви коју је Јоав пролио. ³²ГОСПОД ће му узвратити за проливену крв, јер је без знања мога оца Давида напао два човека боља и праведнија од себе и убио их мачем: Авнера сина Неровог, главног заповедника Израелове војске, и Амасу сина Јетеровог, главног заповедника Јудине војске. ³³Нека кривица за проливање њихове крви падне на главу Јоава и његових потомака до века. А на Давиду и његовим потомцима, његовој владарској кући и престолу, нека до века буде мир ГОСПОДЊИ.»

³⁴Тако Бенаја син Јехојадин оде, обори се на Јоава и уби га, па га сахранише у његовој кући у пустињи. ³⁵Цар постави Бенају сина Јехојадиног да заповеда војском место Јоава, а на Авиатарово место постави свештеника Садока.

Шимијева смрт

³⁶Цар посла по Шимија и рече му: »Сагради себи кућу у Јерусалиму, па живи у њој и немој никуда да идеш одатле. ³⁷Онога дана када изађеш и пређеш преко долине Кидрон, буди сигуран да ћеш умрети. Сам ћеш бити крив за своју смрт.«

³⁸Шими одговори цару: »Добро кажеш. Ја, твој слуга, учинићу како ми кажеш, мој господару царе.«

Тако је Шими дуго живео у Јерусалиму.

³⁹Али после три године, двојица Шимијевих робова одбегоше Ахишу сину Маахином, цару Гата, па Шимију јавише: »Твоји робови су у Гату.«

⁴⁰На то се Шими спреми, оседла свог магарца и оде Ахишу у Гат да потражи своје робове. Тако је Шими

ишао у Гат и оданде вратио своје робове.

⁴¹Када су Соломону јавили да је Шими ишао из Јерусалима у Гат и да се вратио, ⁴²цар га позва и рече му: »Зар те нисам закleo ГОСПОДОМ и упозорио те: ,Онога дана када изађеш да било куда дођеш, буди сигуран да ћеш умрети‘? Тада си ми рекао: ,Добро кажеш. Послушаћу.‘ ⁴³Зашто се онда ниси држао заклетве ГОСПОДУ и заповести коју сам ти дао?«

⁴⁴Цар још рече Шимију: »Ти добро знаш све зло које си учинио мом оцу Давиду. ГОСПОД ће ти вратити за твоја злодела. ⁴⁵А цар Соломон биће благословен и Давидов престо остаће чврст пред ГОСПОДОМ до века.«

⁴⁶Тада цар издаде наредбу Бенају сину Јехојадином, који изађе и обори се на Шимија и он умре.

Тако се царска власт учврстила у Соломоновим рукама.

Соломон тражи мудрост

(2. Лет 1,1-12)

З Соломон се ороди с фараоном, царем Египта, оженивши се његовом кћери. Он је доведе у Давидов град док не заврши изградњу своје палате, Дома ГОСПОДЊЕГ и зида око Јерусалима. ²А народ је приносио жртве на узвишицама, јер још није био подигнут храм за ГОСПОДЊЕ Име. ³Соломон је показивао своју љубав према ГОСПОДУ тако што се држао уредби свог оца Давида у свему, осим што је приносио жртве и палио кад на узвишицама.

⁴Цар Соломон оде у Гивон да принесе жртве, јер је тамо била најважнија узвишица, и на тамошњем жртвенику принесе хиљаду паљеница. ⁵У Гивону се

ГОСПОД показа Соломону ноћу у сну.

Бог рече: »Затражи шта год хоћеш да ти дам.«

⁶А Соломон одговори: »Показао си велику љубав према свом слуги, мом оцу Давиду, јер је пред тобом живео верно, праведно и честитог срца. Ти и даље чуваш ту велику љубав према њему, јер си му дао сина да данас седи на његовом престолу. ⁷Сада си, ГОСПОДЕ, мој Боже, поставио мене, свог слугу, за цара после мог оца Давида иако сам само дете и не знам како да вршим своје дужности. ⁸Ја, твој слуга, овде сам међу народом који си изабрао, народом којег има толико да се не може ни пребројати ни пописати. ⁹Стога ми дај разборитости, да могу да спроводим правду међу твојим народом и да разликујем добро и зло. Јер, ко може да спроводи правду међу овим твојим великим народом?«

¹⁰ГОСПОДУ би мило што је Соломон ово тражио, ¹¹па му рече: »Пошто си тражио ово, а не дуг живот, ни богатство, ни смрт својих непријатеља, него разборитост при спровођењу правде, ¹²даћу ти то што си тражио. Даћу ти мудрости и разборитости какве није имао нико пре тебе и какве неће имати нико после тебе. ¹³Али, даћу ти и оно што ниси тражио – богатство и славу – па ти за живота неће бити равна међу царевима. ¹⁴Ако будеш чинио оно што тражим и држао се мојих уредби и заповести, као што је чинио твој отац Давид, даћу ти и дуг живот.«

¹⁵Тада се Соломон пробуди и виде да је то био сан. Онда се врати у Јерусалим и стаде пред Ковчег ГОСПОДЊЕГ савеза, па принесе жртве паљенице и жртве за заједништво.

Потом приреди гозбу за све своје службенике.

Соломон показује своју мудрост

¹⁶Две блуднице дођоше цару и стадоше пред њега.

¹⁷Једна од њих рече: »Господару, ова жена и ја живимо у истој кући, и ја сам се породила док је и она била у њој. ¹⁸Трећег дана по мом порођају и ова жена је родила. Биле смо саме. У кући није било никога осим нас две. ¹⁹У току ноћи умре син ове жене, јер је била легла на њега. ²⁰Она устаде усред ноћи и узме мог сина од мене док сам ја, твоја слушкиња, спавала, па га стави себи у наручје, а свог мртвог сина у наручје мени. ²¹Кад сам ујутро устала да подојим сина, а он мртав! Али, кад сам га боље погледала при јутарњој светлости, видех да то није син ког сам родила.«

²²Она друга жена рече: »Не! Онај живи је мој син, а мртви је твој.«

А друга одврати: »Не! Онај мртви је твој син, а живи је мој.«

И тако су се препирале пред царем.

²³Цар рече: »Ова каже: ‚Мој син је жив, а твој син је мртав,‘ а она каже: ‚Не! Твој син је мртав, а мој је жив.‘«

²⁴Онда цар рече: »Донесите ми мач.«

Када су донели мач пред цара, ²⁵он рече: »Расеците оно живо дете надвоје, па једну половину дајте једној жени, а другу половину другој.«

²⁶На то жену чији је син био жив заболе срце за сином, па рече цару: »Молим те, господару, дајте њој живо дете! Не убијајте га!«

Али она друга рече: »Нека не буде ни мој ни твој – расеците га надвоје!«

²⁷Тада цар рече: »Дајте живо дете првој жени. Немојте да га убијете. Она му је мајка.«

²⁸Када су сви Израелци чули пресуду коју је цар изрекао, испунише се поштовањем према цару, јер су видели да му је Бог дао мудрост да спроводи правду.

Главни службеници Соломоновог царства

4 Цар Соломон је владао над целим Израелом, ²а ово су били његови главни службеници:

Азарја син Садоков, свештеник;

³Елихореф и Ахија, Шишини синови, писари;

Јосафат син Ахилудов, бележник;

⁴Бенаја син Јехојадин, главни заповедник војске;

Садок и Авиатар, свештеници;

⁵Азарја син Натанов, задужен за управитеља области;

Завуд син Натанов, свештеник и царев саветник;

⁶Ахишар, управитељ палате;

Адонирам син Авдин, задужен за кулук.

⁷Соломон је имао дванаест управитеља области по целом Израелу. Они су снабдевали цара и његов двор. Сваки је снабдевао цара једног месеца у години. ⁸Ово су њихова имена:

Бен Хур у Ефремовом горју;

⁹Бен Декер у Макацу, Шаалвиму, Бет-Шемешу и Елон-Бет-Ханану;

¹⁰Бен Хесед у Аруботу. Његов је био Сохо и сав хеферски крај;

¹¹Бен Авинадав у Нафат-Дору. Он је био ожењен Соломоновом кћери Тафат;

¹²Баана син Ахилудов у Таанаху и Мегиду и у целом Бет-Шеану крај Цартана испод Јизреела, од Бет-

Шеана до Авел-Мехоле и даље до иза Јокмаама;

¹³Бен-Гевер у Рамот-Гиладу. Његова су била насеља Јаира сина Манасијиног у Гиладу, као и област Аргов у Башану са њених шездесет великих градова опасаних зидинама са бронзаним преворницама на капијама;

¹⁴Ахинадав син Идов у Маханајиму;

¹⁵Ахимаац у Нефталиму. Он је био ожењен Соломоновом кћери Босмат;

¹⁶Баана син Хушајев у Асиру и Алоту;

¹⁷Јосафат син Паруахов у Исахару;

¹⁸Шими син Елин у Венијамину;

¹⁹Гевер син Уријев у Гиладу, земљи аморејског цара Сихона и башанског цара Ога. Он је био једини управитељ тога краја.

Соломоново богатство и слава

(2. Лем 1,14-17)

²⁰Јудеја и Израелаца било је много као песка на морској обали. Јели су, пили и радовали се. ²¹Соломон је владао над свим царствима од реке Еуфрат* до земље Филистејаца, све до границе Египта. Та царства су Соломону давала данак и била му потчињена целог његовог живота.

²²Свакодневно је Соломону за храну било потребно тридесет кора† белог брашна и шездесет кора‡ обичног брашна, ²³десет говеда с јасала, двадесет говеда с паше и стотину грла ситне стоке, као и јелени, газеле, срне и утовљена живина.

²⁴Соломон је владао над свим царствима западно од реке Еуфрат, од Тифсахa до Газе, и живео је у

*4:21 *реке Еуфрат* Дословно: реке; исто и у 24. стиху.

†4:22 *тридесет кора* 6.600 литара.

‡4:22 *шездесет кора* 13.200 литара.

миру са свим суседима унаоколо.
²⁵ За његовог живота, Јуда и Израел, од Дана до Беер-Шеве, живели су спокојно, сваки човек под својом лозом и под својом смоквом.

²⁶ Соломон је имао четири хиљаде јасала за коње који су вукли борна кола и дванаест хиљада коња*.

²⁷ Управитељи области, сваки свога месеца, набављали су намирнице за цара Соломона и све који су јели за царевом трпезом и старали су се да ничега не понестане.
²⁸ А доносили су, на за то одређено место, и свој део јечма и сламе за коње који су вукли борна кола и за остале коње.

²⁹ Бог је Соломону дао мудрост, изузетну разборитост и памет неизмерну као песак на морској обали.
³⁰ Соломонова мудрост била је већа од мудрости свих Источњака и од све египатске мудрости.
³¹ Био је мудрији од свих људи, мудрији и од Етана Езраховца и од Махолових синова Хемана, Халкола и Дарде. Глас о њему проширио се по свим околним народима.
³² Саставио је три хиљаде пословица и хиљаду пет песама.
³³ Описао је биљке, од либанског кедрa до исopa који расте из зидова, и животиње, птице, гмизавце и рибе.
³⁴ Људи из свих народа долазили су да чују Соломонову мудрост, а слали су их сви цареви на земљи који су чули за њу.

Соломон се спрема да сагради Храм

(2. Лет 2,1-18)

5 Када је Хирам, цар Тира, чуо да је Соломон помазан за цара место свог оца Давида, посла изасланике

Соломону, јер је увек био Давидов пријатељ.

² Тада Соломон поручи Хираму:
³ »Ти знаш да мој отац Давид, због ратова које је водио са свим околним народима, није могао да сагради дом за Име ГОСПОДА, свога Бога, све док му ГОСПОД није положио непријатеље под ноге.
⁴ Али сада ми је ГОСПОД, мој Бог, дао мир са свим суседима и више не прети ниједан противник ни несрећа.

⁵ »Стога намеравам да саградим дом за Име ГОСПОДА, свога Бога, као што је ГОСПОД рекао мом оцу Давиду: 'Твој син кога ћу поставити на твој престо место тебе саградиће дом за моје Име.'[†]

⁶ »Зато заповеди да ми се насече либанских кедрова. Моје слуге ће радити с твојим слугама, а ја ћу платити твојим слугама колику год надницу одредиш. Јер, ти знаш да код нас нема никога ко уме да обара стабла као Сидонци.«

⁷ Када је Хирам чуо Соломонову поруку, веома се обрадова и рече: »Благословен ГОСПОД данас, јер је Давиду дао мудрог сина да влада овим великим народом.«

⁸ Онда Хирам поручи Соломону: »Примио сам поруку коју си ми послао и снабдећу те са колику год желиш кедрових и борових дебала.
⁹ Моје слуге ће их довлачити с Либана до мора, а ја ћу их, увезане у сплавове, отпремати морем до места које назначиш. Тамо ћу их развезивати, па их ти одвози. Ти ћеш заузврат снабдевати храном мој двор.«

¹⁰ Тако је Хирам снабдевао Соломона кедровим и боровим

* 4:26 коња Ова реч на хебрејском може да значи и »коњаника«.

† 5:5 в. 2. Сам 7,13 и 1. Лет 17,12.

деблима колико год их је овај желео, ¹¹а Соломон је сваке године давао Хираму двадесет хиљада кора* пшенице за исхрану његовог двора и уз то двадесет хиљада бата† уља од изгњечених маслина.

¹²ГОСПОД је дао Соломону мудрост, као што му је и обећао. Између Хирама и Соломона владао је мир, па њих двојица склопише савез.

¹³Цар Соломон одреди кулчаре из целог Израела, њих тридесет хиљада. ¹⁴Сваког месеца их је слао у Либан у сменама од по десет хиљада, па су један месец проводили у Либану, а два месеца код куће. За кулчаре је био задужен Адонирам. ¹⁵Соломон је имао седамдесет хиљада носача терета и осамдесет хиљада каменорезаца у брдима, ¹⁶као и три хиљаде три стотине предрадника који су надгледали посао и управљали радницима. ¹⁷По царевој заповести вадили су из каменолома̂ громаде најбољег камена да од њих исклешу темеље Храма. ¹⁸Соломонови и Хирамови градитељи и Гевалци секли су и припремали дрво и камен за изградњу Храма.

Соломон гради Храм

(2. Лет 3,1-7)

6 Четири стотине осамдесете године после изласка Израелаца из Египта, четврте године своје

владавине над Израелом, у месецу зиву, другом месецу, Соломон поче да гради Дом ГОСПОДЊИ.

²Храм који је цар Соломон градио ГОСПОДУ био је шездесет лаката‡ дуг, двадесет лаката¶ широк и тридесет лаката§ висок. ³Трем испред главне одаје пружао се ширином Храма и био двадесет лаката дуг и десет лаката** широк. ⁴На Храму је направио окна са увученим подбојима. ⁵Унаоколо, уза зидове главне одаје и унутрашњег светилишта, подигао је здање са побочним одајама. ⁶Доњи спрат здања био је широк пет лаката††, средњи спрат шест лаката‡‡, а трећи спрат седам лаката¶¶. Направио је испусте са спољне стране Храма тако да ништа не мора да се умеће у зидове Храма. ⁷Храм је зидан само од камена који је већ био исклесан у каменолому, па се током градње Храма није чуо ни чекић, ни длето, ни други гвоздени алат. ⁸Улаз у доњи спрат био је на јужној страни Храма. Степенице су водиле до средњег спрата, а одатле до трећег.

⁹Тако је Соломон саградио Храм и довршио га, покривши га гредама и кедровим даскама. ¹⁰Саградио је и побочне одаје дуж читавог Храма. Све су биле пет лаката високе, а за Храм су биле везане кедровим гредама.

¹¹Реч ГОСПОДЊА дође Соломону: ¹²»Што се тиче овог храма који

*5:11 *двадесет хиљада кора* 4.400.000 литара.

†5:11 *двадесет хиљада бата* 440.000 литара.

‡6:2 *шездесет лаката* 27 метара.

¶6:2 *двадесет лаката* 9 метара; исто и у 3, 16. и 20. стиху.

§6:2 *тридесет лаката* 13,5 метара.

**6:3 *десет лаката* 4,5 метара; исто и у 23, 24, 25. и 26. стиху.

††6:6 *пет лаката* 2,25 метара; исто и у 10. и 24. стиху.

‡‡6:6 *шест лаката* 2,7 метара.

¶¶6:6 *седам лаката* 3,15 метара.

градиш, ако будеш живео у складу са мојим уредбама, извршавао моје законе и држао се свих мојих заповести и покоравао им се, преко тебе ћу испунити обећање које сам дао твом оцу Давиду.¹³ Живећу међу Израелцима и нећу оставити свој народ Израел.»

¹⁴Тако је Соломон градио Храм и довршио га.

Уређење унутрашњости Храма

(2. Лет 3,8-14)

¹⁵Унутрашње зидове Храма Соломон је од пода до таванице обложио кедровим даскама, а под је покрио боровим даскама.¹⁶ У задњем делу Храма начинио је унутрашње светилиште, Светињу над светињама, оградивши двадесет лаката кедровим даскама од пода до таванице.¹⁷ Главна одаја испред ове одаје била је четрдесет лаката* дуга.¹⁸ Унутрашњост Храма била је од кедровине, са изрезбареним украсима у облику тикве и раствореног цвета. Све је било од кедровине – нигде се није видео камен.

¹⁹Соломон је припремио унутрашње светилиште у Храму да у њега стави Ковчег ГОСПОДЊЕГ савеза.²⁰ Оно је било двадесет лаката дуго, двадесет лаката широко и двадесет лаката високо. Изнутра га је обложио чистим златом, а тако и жртвеник од кедровине.²¹ Унутрашњост Храма обложио је чистим златом, а по прочељу унутрашњег светилишта, које је било обложено златом, раширио је златне ланце.²² Сву унутрашњост Храма обложио је златом, а тако и цео жртвеник у унутрашњем светилишту.

²³У унутрашњем светилишту начинио је два херувима од маслиновог дрвета, који су били десет лаката високи.²⁴ Први херувим је имао крила дуга пет лаката, тако да је од врха једног крила до врха другог било десет лаката.²⁵ И други херувим је био од десет лаката, јер су та два херувима била исте величине и облика.²⁶ Сваки херувим је био десет лаката висок.²⁷ Херувиме је ставио у унутрашњу одају Храма. Крила су им била раширена. Крило једног херувима дотицало је један зид, а крило другог други зид. Друга два крила дотицала су једно друго у средини одаје.²⁸ Херувиме је обложио златом.

²⁹По зидовима свуда у Храму, и у унутрашњој и у спољној одаји, изрезбарио је украсе у облику херувима, палме и раствореног цвета.³⁰ Обложио је златом и подове унутрашње и спољне одаје.

³¹За улаз у унутрашње светилиште направио је двокрилна врата од маслиновог дрвета са петоугаоним довратама.³² На крилима врата од маслиновог дрвета изрезбарио је украсе у облику херувима, палме и раствореног цвета и обложио их златом. Украсе у облику херувима и палме обложио је листићима злата.³³ Исто тако је направио и четвороугаоне довратке од маслиновог дрвета за улаз у главну одају.³⁴ Направио је и двокрилна врата од боровине, која су се отварала на обе стране.³⁵ Изрезбарио је на њима украсе у облику херувима, палме и раствореног цвета и све резбарије равномерно обложио златом.

* 6:17 четрдесет лаката 18 метара.

³⁶ Саградио је унутрашње двориште од три реда клесаног камена и једног реда тесаних кедрових греда.

³⁷ Темељи Дома ГОСПОДЊЕГ положени су четврте године Соломонове владавине, у месецу зиву. ³⁸ Једанаесте године, у месецу булу, осмом месецу, Храм је довршен у свим појединостима и у складу са нацртима. Соломон га је саградио за седам година.

Соломонова палата

7 Соломону је требало тринаест година да сагради своју палату, ² Палату либанске шуме. Она је била сто лаката дуга, педесет лаката широка и тридесет лаката висока* и имала четири реда кедрових стубова који су подупирали кедрове греде. ³ Поврх греда које су лежале на стубовима – четрдесет пет греда, по петнаест у сваком реду – била је таваница од кедровине. ⁴ На бочним зидовима била су по три реда прозора. ⁵ Сва врата и прозори били су четвороугаони, а три реда прозора на једном зиду била су тачно наспрам оних на другом.

⁶ Саградио је Дворану стубова, која је била педесет лаката дуга и тридесет лаката широка, а испред ње је био покривен трем на стубовима.

⁷ Саградио је и престону дворану, Дворану правде, где је судио, и од пода до таванице је обложио кедровином.

⁸ Слично је била грађена и палата у којој је живео, у дворишту позади.

Соломон је сличну палату саградио и за фараонову кћер, којом се оженио.

⁹ Све те грађевине, и велико двориште, биле су од темеља до стреха изграђене од најбољег камена, сеченог по мери и изнутра и споља обрађеног тестером. ¹⁰ Темељи су били од најбољих громада, од којих су неке биле од десет лаката†, а неке од осам лаката‡, ¹¹ а надградња од најбољег камена, сеченог по мери, и од кедрових греда. ¹² Велико двориште било је окружено зидом од три реда клесаног камена и једног реда тесаних кедрових греда, као и унутрашње двориште Дома ГОСПОДЊЕГ и његов трем.

Хурамови радови

¹³ Цар Соломон посла по Хурама⁴ из Тира. ¹⁴ Његова мајка је била једна удовица из Нефталимовог племена, а отац му је био ковач бронзе из Тира. Хурам је био врло вешт, способан и искусан у свим врстама рада са бронзом. Он дође цару Соломону и изведе све радове који су му били поверени.

Два бронзана стуба

(2. Лет 3,15-17)

¹⁵ Излио је два бронзана стуба, од којих је сваки био осамнаест лаката[§] висок и имао обим дванаест лаката^{**}. ¹⁶ Направио је и две главице од ливене бронзе да се поставе на врхове стубова. Свака главица је

*7:2 сто лаката дуга ... широка ... висока 45 метара дуга, 22,5 метара широка и 13,5 метара висока.

†7:10 десет лаката 4,5 метара.

‡7:10 осам лаката 3,6 метара.

47:13 Хурама У хебрејском тексту стоји: Хирама; исто и у 14, 40. и 45. стиху.

§7:15 осамнаест лаката 8,1 метар.

**7:15 дванаест лаката 5,4 метра.

била пет лаката* висока. ¹⁷ Мрежа од седам преплетених ланаца красила је главицу сваког стуба. ¹⁸ Израдио је нарове у два реда око сваке мреже да украси главице стубова. ¹⁹ Главице стубова у трему биле су у облику љиљана и четири лакта† високе. ²⁰ На главицама оба стуба, изнад заобљеног дела код мреже, било је унаоколо две стотине нарова у редовима. ²¹ Стубове је поставио на улазу у Храм. Јужни стуб назвао је »Јахин«, а северни »Вооз«. ²² Главице на врху биле су у облику љиљана. Тако је завршен рад на стубовима.

Бронзани умиваоник

(2. Лет 4,2-5)

²³ Направио је и Море, умиваоник од ливене бронзе, кружног облика, пречника десет лаката‡, пет лаката високо и тридесет лаката¶ у обиму. ²⁴ Испод руба је било окружено украсима у облику тикве, њих десет, по један на сваки лакат§. Тикве су биле изливене у два реда и сливене с Морем, ²⁵ које је стајало на дванаест ливених бикова. Три су гледала на север, три на запад, три на југ и три на исток. Море је лежало на њима, а они су задњим крајем били окренути према унутра. ²⁶ Било је дебело један педаљ**, а руб му је био као руб пехара, као љиљан. Запремина му је била две хиљаде бата††.

Бронзана постоља

²⁷ Направио је и десет покретних бронзаних постоља. Свако је било четири лакта дуго, четири лакта широко и три лакта високо‡‡. ²⁸ Постоља су била овако урађена: Имала су постраничне плоче које су биле причвршћене за пречаге. ²⁹ На плочама међу пречагама били су украси у облику лава, бика и херувима, а на пречагама, изнад и испод лавова и бикова, ковани венци. ³⁰ Свако постоље имало је четири бронзана точка са бронзаним осовинама. На сваком постољу, на четири држача украсена ливеним венцима са сваке стране, стајао је умиваоник. ³¹ На горњој страни постоља био је округао отвор дубок један лакат¶¶, а са основом лакат и по§§. Око њега су били резбарени украси. Плоче постоља биле су четвртасте, а не округле. ³² Она четири точка била су испод плоча, а осовине су им биле причвршћене за постоље. Сваки точак је имао лакат и по у пречнику. ³³ Точкови су били израђени као точкови кола. Њихове осовине, наплаци, паоци и главчине били су ливени.

³⁴ Свако постоље имало је четири држача, по један на сваком углу, која су с њим чинила једну целину. ³⁵ На врху постоља био је кружни

*7:16 пет лаката 2,25 метара; исто и у 23. стиху.

†7:19 четири лакта 1,8 метара.

‡7:23 десет лаката 4,5 метара.

¶7:23 тридесет лаката 13,5 метара.

§7:24 на сваки лакат То јест: на сваких 45 центиметара.

**7:26 један педаљ 8 центиметара.

††7:26 две хиљаде бата 44.000 литара.

‡‡7:27 четири ... високо 1,8 метара дуго и широко и 1,35 метара високо.

¶¶7:31 један лакат 45 центиметара.

§§7:31 лакат и по 67,5 центиметара; исто и у 32. стиху.

обруб висок пола лакта*. Држачи и плоче чинили су једну целину са постољем.³⁶ Хурам је, где год је било места на држачима и плочама, урезао украсе у облику херувима, лава и палме уоквирене венцима.³⁷ Тако је направио десет постоља. Сва су била изливена из истог калупа, па су била исте величине и облика.

³⁸ Направио је и десет бронзаних умиваоника, од којих је сваки имао запремину четрдесет бата† и имао у пречнику четири лакта‡, по један умиваоник за свако од десет постоља.³⁹ Пет постоља је поставио на јужној страни Храма, а пет на северној. Море је поставио на јужној страни, према југоистоку.

Списак опреме Храма

(2. Лет 4,11-5,1)

⁴⁰ Хурам је направио и лонце, лопатице и чиније за шкропљење. Тако је завршио сав посао који је обављао за цара Соломона у Дому ГОСПОДЊЕМ:

⁴¹ два стуба;

две зделичасте главице на врховима стубова;

две мреже које су украшавале зделичасте главице на врховима стубова;

⁴² четири стотине нарова за мреже – два реда нарова за сваку мрежу, који су украшавали зделичасте главице на врховима стубова;

⁴³ десет постоља са њихових десет умиваоника;

⁴⁴ Море и дванаест бикова испод њега;

⁴⁵ лонце, лопатице и чиније за шкропљење.

Сви ови предмети које је Хурам направио цару Соломону за Дом ГОСПОДЊИ били су од углачане бронзе.⁴⁶ Цар је наредио да се лију у глиненим калупима у Јорданској равници између Сукота и Цартана.⁴⁷ Соломон није мерио тежину ових предмета, јер их је било веома много, па нису ни утврђивали тежину утрошене бронзе.

⁴⁸ Соломон је дао да се изради и сва опрема у Дому ГОСПОДЊЕМ:
златни жртвеник;

златни сто за хлеб Присуства;

⁴⁹ свећњаци од чистог злата, пет на десној и пет на левој страни испред унутрашњег светилишта;

златни цветови, светиљке и машице;

⁵⁰ зделе, маказе за фитиљ, чиније за шкропљење, кутлаче и кадионице, све од чистог злата;

и златне шарке за врата унутрашње одаје – Светиње над светињама – и за врата главне одаје Храма.

⁵¹ Када је цар Соломон завршио све радове на Дому ГОСПОДЊЕМ, донесе и предмете које је за ГОСПОДА одвојио његов отац Давид – сребро, злато и друге предмете – и стави их у ризнице Дома ГОСПОДЊЕГ.

Соломон преноси Ковчег савеза у Храм

(2. Лет 5,2-6,2)

8 Тада цар Соломон окупи у Јерусалиму старешине Израела, све племенске поглаваре и главе израелских породица, да са Сиона, из Давидовог града, донесу Ковчег ГОСПОДЊЕГ савеза.² Сви израелски мушкарци окупише се код цара

*7:35 пола лакта 22,5 центиметара.

†7:38 четрдесет бата 880 литара.

‡7:38 четири лакта 1,8 метара.

Соломона за време празникâ* у седмом месецу, месецу етаниму.

³Када су стигле све старешине Израела, свештеници подигоше Ковчег ⁴и понеше га. Свештеници и Левити понеше Шатор састанка и сву његову свету опрему. ⁵Цар Соломон и сва израелска заједница која се окупила око њега били су испред Ковчега и приносили толико много ситне и крупне стоке да није могла ни да се попише ни преброји.

⁶Свештеници донеше Ковчег ГОСПОДЊЕГ савеза на његово место у унутрашњем светилишту Храма, Светињи над светињама, и ставише га испод крилâ херувимâ. ⁷Крила херувимâ ширила су се над местом за Ковчег, па су тако херувими засењивали Ковчег и мотке за ношење. ⁸Ове мотке су биле толико дугачке да су им се крајеви видели из Светиње испред унутрашњег светилишта, али не и споља. Оне су тамо и данас. ⁹У Ковчегу није било ничег осим две камене плоче које је у њега ставио Мојсије на Хореву, где је ГОСПОД склопио савез са Израелцима након што су изашли из Египта.

¹⁰Када су свештеници изашли из Светиње, облак испуни Дом ГОСПОДЊИ. ¹¹Свештеници нису могли да обављају своју службу од облака, јер је Слава ГОСПОДЊА испунила Дом ГОСПОДЊИ.

¹²Соломон рече: »ГОСПОД рече да ће у тамном облаку пребивати. ¹³Заиста сам ти величанствен дом саградио, место на ком ћеш пребивати довека.«

Соломон говори народу

(2. Лет 6,3-11)

¹⁴Док је сва израелска заједница тамо стајала, цар се окрену и благослови је, ¹⁵па рече: »Благословен ГОСПОД, Бог Израелов, јер је испунио обећање које је дао мом оцу Давиду када је рекао: ¹⁶»Од дана када сам свој народ Израел извео из Египта, нисам изабрао ниједан град у неком од израелских племена да се у њему сагради дом за моје Име, али сам изабрао Давида да влада над мојим народом Израелом.«

¹⁷»Мој отац Давид био је наумио да сагради дом за Име ГОСПОДА, Бога Израеловог, ¹⁸али му је ГОСПОД рекао: »Наумио си да саградиш дом за моје Име, и добро си учинио. ¹⁹Али нећеш ти градити дом, него твој рођени син. Он ће саградити дом за моје Име.«†

²⁰»ГОСПОД је испунио своје обећање: ја сам наследио свог оца Давида и сео на Израелов престо, баш као што је ГОСПОД и обећао, и саградио сам дом за Име ГОСПОДА, Бога Израеловог, ²¹и у њему сам припремио место за Ковчег, у ком је Савез који је ГОСПОД склопио с нашим праоцима када их је извео из Египта.«

Соломонова молитва

(2. Лет 6,12-42)

²²Тада Соломон, пред целом израелском заједницом, стаде пред ГОСПОДЊИ жртвеник, рашири руке према небу ²³и рече: »ГОСПОДЕ, Боже Израелов. Нема Бога као што си ти, ни горе на небу ни доле на земљи. Ти се држиш свог Савеза љубави

*8:2 празникâ То јест: Дана помирења и Празника сеница.

†8:19 в. 2. Сам 7,13 и 1. Лет 17,12.

са својим слугама који свим срцем живе као што ти тражиш. ²⁴ Одржао си обећање које си дао свом слуги Давиду, мом оцу – данас си испунио оно што си рекао.

²⁵ »Сада, ГОСПОДЕ, Боже Израелов, испуни свом слуги Давиду, мом оцу, и оно што си обећао када си рекао: ,Увек ће један од твојих седети преда мном на Израеловом престолу, само ако твоји синови буду пазили да живе по мом Закону као што си ти живео.‘ ²⁶ Стога, Боже Израелов, нека се сада обистини оно што си обећао свом слуги Давиду, мом оцу.

²⁷ »Али, зар ће Бог заиста пребивати на земљи? Па ни небеса ни небеса над небесима не могу те обухватити, а камоли овај Дом који сам саградио!

²⁸ Ипак, обрати пажњу на молитву, ГОСПОДЕ, Боже мој, и молбу за милост и чуј вапај и молитву које ти данас ја, твој слуга, упућујем. ²⁹ Нека твоје очи и дан и ноћ гледају према овом Дому, према овом месту за које си рекао: ,Тамо ће бити моје Име‘, да би чуо молитву коју твој слуга моли окренут према овом месту.

³⁰ Чуј молитву свога слуге и свога народа Израела када се буду молили окренути према овом месту. Чуј са неба, свог пребивалишта, и кад чујеш, опрости.

³¹ »Када неко згреши против свога ближњегга и треба да се закуне, па дође и закуне се пред твојим жртвеником у овом Дому, ³² чуј са неба и пресуди међу својим слугама по њиховим делима: кривца осуди, а недужнога ослободи.

³³ »Када твој народ Израел буде поражен од непријатеља зато што је згрешио против тебе, па ти се окрене и призна твоје Име упућујући ти молитве и молбе за милост у овом Дому, ³⁴ тада то чуј са неба и опрости

грех свом народу Израелу и врати га у земљу коју си дао његовим праоцима.

³⁵ »Када се небо затвори и не падне киша зато што су згрешили против тебе, а они се помолe окренути према овом месту и признају твоје Име, па се окрену од свога греха јер си их ударио невољом, ³⁶ тада то чуј са неба и опрости грех својим слугама, свом народу Израелу. Научи их да живе исправно и пошаљи кишу на земљу коју си дао свом народу у наследство.

³⁷ »Када у земљи завлада глад или помор, медљика или буђ, скакавци или попци, или када непријатељ опседне неки њихов град, или наиђе нека друга пошаст или болест, ³⁸ па ти молитву или молбу за милост упути било ко из твог народа Израела, знајући зашто га је снашла пошаст, и рашири руке према овом Дому, ³⁹ чуј то тада са неба, свог пребивалишта. Опрости и поступи са сваким човеком у складу са свим оним што чини, јер знаш његово срце – ти једини знаш срце људи. ⁴⁰ Тада ће те се бојати све док живе у земљи коју си дао нашим праоцима.

⁴¹ »Што се тиче туђинца, некога ко не припада твом народу Израелу, него је због твог Имена дошао из далеке земље ⁴² – јер људи ће чути за твоје велико Име и твоју моћну руку и испружену десницу – када туђинац дође и помоли се према овом Дому, ⁴³ чуј то тада са неба, свог пребивалишта, и учини то што туђинац од тебе тражи, да би сви народи на земљи знали твоје Име и бојали те се као и твој народ Израел, и знали да овај Дом који сам саградио носи твоје Име.

⁴⁴ »Када твој народ крене у рат против непријатеља, куд год га послао, па се помоли ГОСПОДУ према граду који си изабрао и према

Дому који сам саградио за твоје Име,⁴⁵ чуј тада са неба њихову молитву и молбу за милост и оправдај их.

⁴⁶»Када згреше против тебе – јер нема човека који не греша – и ти се разгневиш на њих и предаш их непријатељу да их као робље одведе у своју земљу, далеко или близу,⁴⁷ па ако се промене у земљи свог заточеништва и покају се и замоле те за милост у земљи својих поробљивача, говорећи: ‚Згрешили смо. Зло и опако смо поступили‘,⁴⁸ и ако ти се окрену свим својим срцем и свом својом душом у земљи својих непријатеља који су их одвели у робље, и помоле ти се окренути према земљи коју си дао њиховим праоцима, према граду који си изабрао и Дому који сам саградио за твоје Име,⁴⁹ чуј тада са неба, свог пребивалишта, њихову молитву и молбу за милост, и оправдај их.⁵⁰ Опрости свом народу, који је згрешио против тебе. Опрости му све преступе које је против тебе учинио и учини да му се смилују његови поробљивачи.⁵¹ Јер, они су твој народ и твој посед који си извео из Египта, пећи у којој се топи гвожђе.

⁵²»Милостиво погледај на молбу мене, твога слуге, и на молбу свога народа Израела за милост – чуј их кад год ти завапе.⁵³ Јер, Израел си издвојио од свих народа на земљи да буде твој посед, баш као што си објавио преко свога слуге Мојсија када си, Господе ГОСПОДЕ, наше праоце извео из Египта.«

Завршна молитва

⁵⁴Када је Соломон изговорио све ове молитве и молбе за милост ГОСПОДУ, устаде са места на ком је клечао пред жртвеником руку раширених према небу⁵⁵ и јаким

гласом благослови сву израелску заједницу, говорећи:⁵⁶»Благословен ГОСПОД, који је свом народу Израелу дао починак као што је и обећао. Није се изјаловила ниједна реч свих оних лепих обећања која је дао преко свога слуге Мојсија.⁵⁷ Нека ГОСПОД, наш Бог, буде с нама као што је био с нашим праоцима. Нека нас никада не напусти и не одбаца.⁵⁸ Нека наше срце приклони себи, да живимо како он тражи и да се држимо заповести, уредби и законâ које је дао нашим праоцима.⁵⁹ Нека ове моје молитве буду и дан и ноћ близу ГОСПОДА, нашега Бога, да би оправдао мене, свога слугу, и свој народ Израел када буде потребно,⁶⁰ како би сви људи на земљи знали да је ГОСПОД Бог и да нема другога.⁶¹ Свим срцем будите одани ГОСПОДУ, нашем Богу, живећи по његовим уредбама и држећи се његових заповести као што је то данас.«

Соломон освештава Храм

(2. Лет 7,4-10)

⁶²Тада цар и сав Израел с њим принеше клане жртве пред ГОСПОДОМ.⁶³ Соломон принесе ГОСПОДУ жртву за заједништво: двадест две хиљаде грла крупне стоке и сто двадесет хиљада грла ситне стоке. Тако цар и сви Израелци посветише Дом ГОСПОДЊИ.

⁶⁴Тог истог дана цар освешта средњи део дворишта испред Дома ГОСПОДЊЕГ и тамо принесе жртве паљенице, житне жртве и лој жртава за заједништво, јер је бронзани жртвеник пред ГОСПОДОМ био сувише мали да прими све жртве.

⁶⁵Соломон, и сав Израел с њим – силно мноштво народа од Лево-Хамата до Египатског потока

– прослави празник* који је падао у то време. Славили су га пред ГОСПОДОМ, нашим Богом, седам дана†. ⁶⁶Осмога дана Соломон отпусти народ, који благослови цара и оде кући, срећан и задовољан због свега доброг што је ГОСПОД учинио за свога слугу Давида и свој народ Израел.

Бог се поново показује Соломону

(2. Лет 7,11-22)

9 Када је Соломон завршио изградњу Дома ГОСПОДЊЕГ и царске палате и свега другог што је желео да сагради, ²ГОСПОД му се показа по други пут, онако како му се показао у Гивону, ³и рече му: »Чуо сам молитву и молбу за милост које си ми упутио. Освештао сам овај храм који си саградио тако што сам у њега довека ставио своје Име. Моје очи и срце стално ће бити тамо.

⁴»А ти, ако будеш живео преда мношћом искрено и честито као твој отац Давид и чинио све што заповедам и држао се мојих уредби и законâ, ⁵уврстићу твој царски престо у Израелу довека, као што сам обећао твом оцу Давиду кад сам рекао: »Увек ће један од твојих потомака седети на Израеловом престолу.«

⁶»Али, ако се ти или твоји синови окренете од мене и не будете се држали заповести и уредби које сам вам дао, па одете да служите другим

боговима и да им се клањате, ⁷тада ћу уклонити Израел из земље коју сам му дао и одбацићу овај храм који сам освештао за своје Име. Тада ће Израел постати узречица и ругалица међу свим народима. ⁸Овај храм ће бити гомила рушевина[‡] и сви који буду пролазили згражаваће се и цоктати. »Зашто је ГОСПОД учинио овако нешто овој земљи и овом храму?« питаће они, ⁹а други ће одговарати: »Зато што су оставили ГОСПОДА, свога Бога, који је извео њихове праоце из Египта, и приклонили се другим боговима, клањали им се и служили им – зато је ГОСПОД на њих довео сву ову несрећу.«

Соломонов споразум са Хирамом

¹⁰После двадесет година током којих је изградио ове две грађевине – Дом ГОСПОДЊИ и царску палату – ¹¹цар Соломон даде Хираму, цару Тира, двадесет градова у Галилеји зато што га је овај снабдевао кедровином, боровином и златом колико год је Соломон хтео. ¹²Али, када је Хирам дошао из Тира да види градове које му је Соломон дао, нису му се свидели.

¹³»Какве си ми то градове дао, брате?« упита.

Он их назва земља Кавул[¶], а тако се зову и данас.

¹⁴Хирам је био послао цару сто двадесет таланата[§] злата.

*8:65 **празник** То јест: Празник сеница.

†8:65 **седам дана** Овако стоји у старогрчком преводу Септуагинти, а у традиционалном хебрејском тексту стоји: седам дана и седам дана, четрнаест дана.

‡9:8 **гомила рушевина** Овако стоји у неким старим рукописима, док у традиционалном хебрејском тексту стоји: висок.

¶9:13 **Кавул** звучи као хебрејски израз за »не вреди ништа«.

§9:14 **сто двадесет таланата** Око 4.100 килограма.

Други Соломонови подухвати

(2. Лет 8,1-18)

¹⁵ Цар Соломон је био наметнуо кулук да би саградио Дом ГОСПОДЊИ, своју палату, Мило, јерусалимски зид и градове Хаџор, Мегидо и Гезер. ¹⁶ Фараон, египатски цар, био је напао и освојио Гезер и спалио га. Побио је његове житеље, Ханаанце, па га дао у мираз својој кћери, Соломоновој жени. ¹⁷ Соломон је обновио Гезер, као и Доњи Бет Хорон, ¹⁸ Ваалат, Тадмор у пустињском делу земље, ¹⁹ као и све своје градове-складишта и градове за своја борна кола и коње – све што је желео да сагради у Јерусалиму, у Либану и на целом подручју којим је владао.

²⁰ Све преостале Аморејце, Хетите, Перижане, Хивијце и Јевусејце, дакле све који нису били Израелци, ²¹ односно њихове потомке који су преостали у земљи, које Израелци нису могли докраја да затру, Соломон је претворио у робове-кулучаре, што су и данас. ²² Али Соломон ниједног Израелца није учинио робом, него су они били његови војници, службеници, војни заповедници, четовође и заповедници његових борних кола и коњаника. ²³ Они су били и главни предрадници задужени за Соломонове радове. Било је пет стотина педесет таквих предрадника који су надгледали раднике.

²⁴ Када је фараонова кћи прешла из Давидовог града у палату коју је Соломон саградио за њу, он сагради Мило.

²⁵ Соломон је три пута годишње приносио жртве паљенице и жртве

за заједништво на жртвенику који је подигао ГОСПОДУ и уз њих је палио кад пред ГОСПОДОМ. Тако је испуњавао своје храмске обавезе.

²⁶ Цар Соломон је градио и лађе у Еџон-Геверу, близу Елота у Едому, на обали Црвеног мора. ²⁷ Хирам посла своје слуге, искусне морепловце, да служе на тим лађама са Соломоновим слугама. ²⁸ Они отпловише у Офир и оданде донеше четири стотине двадесет таланата* злата и предадоше их цару Соломону.

Соломон и краљица од Сабе

(2. Лет 9,1-12)

10 Када је глас о Соломоновој слави и њеној повезаности са ГОСПОДЊИМ именом дошао до краљице од Сабе, она дође да га испуша тешким питањима. ² Стигла је у Јерусалим са великом пратњом и камилама натовареним зачинима, великом количином злата и драгим камењем. Она оде Соломону, па је с њим разговарала о свему што јој је било на уму. ³ Соломон одговори на сва њена питања – ништа му није било толико тешко да не би умео да јој објасни. ⁴ Када је краљица од Сабе видела сву Соломонову мудрост и палату коју је саградио, ⁵ јела на његовој трпези, одаје његових службеника, његову послугу у њиховим одорама, његове пехарнике и жртве паљенице које је приносио у Дому ГОСПОДЊЕМ, остала је без даха.

⁶ Она рече цару: »Истина је оно што сам у својој земљи чула о теби и твојој мудрости. ⁷ Али нисам у то веровала док нисам дошла и својим очима се уверила. А није ми речена ни половина. Твоја мудрост и богатство

* 9:28 четири стотине двадесет таланата Око 14.500 килограма.

далеко превазилазе оно што сам чула.
⁸ Благо твојим људима! Благо овим твојим службеницима, који стално стоје пред тобом и слушају твоју мудрост! ⁹ Благословен ГОСПОД, твој Бог, коме си толико омилио да те поставио на Израелов престо. Због своје вечне љубави према Израелу, ГОСПОД те је учинио царем, да чиниш оно што је право и праведно.»

¹⁰ Она даде цару сто двадесет таланата* злата, сиљно много зачина и драго камење. Никада више није неко неком донео толико зачина колико је краљица од Сабе дала цару Соломону.

¹¹ (А Хирамове лађе, које су довезле злато из Офира, донеле су оданде и сиљно много сандаловине и драгог камења. ¹² Цар је од сандаловине направио потпорње за Дом ГОСПОДЊИ и за царску палату и харфе и лире за свираче. До дана данашњег није виђено толико сандаловине.)

¹³ Цар Соломон даде краљици од Сабе све што је пожелела и затражила поврх уобичајеног царског поклона. Потом она оде са својим слугама и врати се у своју земљу.

Соломоново богатство

(2. Лет 9,13-29)

¹⁴ Злато које је Соломон добијао сваке године било је тешко шест стотина шездесет шест таланата†, ¹⁵ не рачунајући приход који су доносили трговци, продавци, сви цареви Арабије и управитељи области у земљи.

¹⁶ Цар Соломон је направио две стотине великих штитова од кованог злата. За сваки штит је утрошено шест стотина шекела‡ злата. ¹⁷ Направио је и три стотине малих штитова од кованог злата, а за сваки су утрошене три мине§ злата. Цар их је ставио у Палату либанске шуме.

¹⁸ Цар је направио и велик престо украшен слоновачом и обложен најбољим златом. ¹⁹ Престо је имао шест степеника, а наслон му је на врху био заобљен. На обе стране седишта били су наслони за руке, а крај сваког је стајао по један кип лава. ²⁰ На оних шест степеника стајало је дванаест лавова, по један на сваком крају степеника. Никад ништа слично није израђено ни у једном другом царству.

²¹ Сви пехари цара Соломона били су од злата и све посуђе у Палати либанске шуме било је од чистог злата. Ништа није било израђено од сребра, јер се у Соломоново време сребро није сматрало вредним. ²² Цар је имао трговачке лађе§ које су пловиле заједно са Хирамовим лађама. Оне су се враћале сваке треће године, доносећи злато, сребро и слоновачу, мајмуне и паунове.

²³ Цар Соломон био је богатији и мудрији од свих других царева на земљи ²⁴ и цео свет је желео да дође и чује мудрост којом је Бог обдарио Соломона. ²⁵ Из године у годину, ко год је долазио, доносио је поклон – предмете од сребра и злата, одећу, оружје, зачине, коње и мазге.

*10:10 сто двадесет таланата Око 4.100 килограма.

†10:14 шест стотина шездесет шест таланата Око 22.650 килограма.

‡10:16 шест стотина шекела 6,84 килограма; исто и у 29. стиху.

§10:17 три мине 1,71 килограм.

§10:22 трговачке лађе Дословно: лађе да иду у Таршиш.

²⁶Соломон је сакупио и много борних кола и коња. Имао је хиљаду четири стотине борних кола и дванаест хиљада коња, које је држао у градовима одређеним за борна кола и код себе у Јерусалиму. ²⁷Учинио је да у Јерусалиму буде сребра као камења, а кедрова у изобиљу као дивљих смокава у Шефели. ²⁸Соломон је увозио коње из Египта и Квеа* – цареви добављачи куповали су их у Квеу. ²⁹Из Египта су увозили борна кола по шест стотина шекела сребра, а коње по сто педесет шекела† сребра. Кола и коње продавали су и свим хетитским и арамејским царевима.

Соломон се окреће од Бога

11 Осим фараонове кћери, цар Соломон је волео многе друге туђинке – Моавке, Амонке, Едомке, Сидонке и Хетиткиње. ²Оне су биле из народâ за које је ГОСПОД рекао Израелцима: »Не склапајте бракове с њима, јер ће вас оне сигурно окренути својим боговима«, али се Соломон ипак у њих заљубљивао.

³Имао је седам стотина жена царског рода и три стотине наложница, и његове жене су га окренуле од ГОСПОДА. ⁴Када је Соломон остарио, жене га окренуше другим боговима, па више није био докраја одан ГОСПОДУ, своме Богу, као што је био његов отац Давид. ⁵Ишао је за Астартом, богињом Сидонаца, и Молохом, одвратним богом Амонаца. ⁶Тако је Соломон чинио оно што је зло у ГОСПОДЊИМ очима и није у потпуности ишао за ГОСПОДОМ као његов отац Давид. ⁷На једном брду источно од

Јерусалима, подигао је узвишицу Кемошу, одвратном богу Моава, и Молоху, одвратном богу Амонаца. ⁸Исто је урадио за све своје жене туђинке, да би могле да пале кад и приносе жртве својим боговима.

⁹ГОСПОД се разгневи на Соломона, јер се окренуо од ГОСПОДА, Бога Израеловог, који му се два пута показао ¹⁰и заповедио му да не иде за другим боговима. Али Соломон се није држао ГОСПОДЊЕ заповести.

¹¹Стога ГОСПОД рече Соломону: »Пошто тако чиниш и не држиш се мога савеза и уредби које сам ти дао, истргнућу ти царство и дати га једном од твојих службеника. ¹²Али, због мога слуге Давида, нећу то учинити за твог живота – истргнућу га из руку твога сина. ¹³Али нећу му истргнути цело царство, него ћу му, због мога слуге Давида и због Јерусалима, који сам изабрао, оставити једно племе.«

Соломонови непријатељи

¹⁴Тада ГОСПОД подиже Соломону противника, Хадада Едомца, из Едомове царске лозе. ¹⁵Када је Давид ратовао с Едомом, главни заповедник војске Јоав, који је отишао да сахрани погинуле, побио је свако мушко у Едому. ¹⁶Јоав и сви Израелци остали су тамо шест месеци, све док нису истребили свако мушко у Едому. ¹⁷Али Хадад, који је још био дечак, побегао је у Египат с Едомцима који су били службеници његовог оца. ¹⁸Отишли су из Мидјана у Паран, повели са собом неке људе из Парана и отишли у Египат. Фараон, египатски цар, дао је Хададу кућу и земљу и снабдео га храном.

*10:28 Квеа Вероватно: Киликије.

†10:29 сто педесет шекела 1,71 килограм.

¹⁹Хадад је нашао толику милост у фараоновим очима да му је овај за жену дао сестру своје жене, царице Тахпенес. ²⁰Тахпенесина сестра му је родила сина Генувата, кога је Тахпенес одгајила у царској палати, где је живео са фараоновим синовима.

²¹Када је Хадад чуо у Египту да је Давид умро и да је умро и Јоав, главни заповедник војске, рече фараону: »Пусти ме да се вратим у своју земљу.«

²²»Шта ти овде недостаје«, упита га фараон, »па желиш да се вратиш у своју земљу?«

»Ништа«, одговори Хадад, »али ме пусти да идем.«

²³Бог против Соломона подиже још једног противника, Резона сина Елјадиног. Овај је побегао од свога господара Хададезера, цара Цове, ²⁴окупио око себе људе и постао вођа пљачкашке дружине. Када је Давид покушао да их убије, отишли су у Дамаск, где су се настанили и завладали градом. ²⁵Резон је био противник Израела целог Соломоновог живота. Причињавао је исто толико мука Израелу као и Хадад и мрзео је Израел. Он је владао над Арамом.

²⁶Против цара се побуни и Јаровам син Неватов. Он је био један од Соломонових службеника, Ефремовац из Цереде, а мајка му је била удовица по имену Церуа.

²⁷Ово је приказ његове побуне: Соломон је саградио Мило и попунио шупљину у зиду града свог оца Давида. ²⁸Јаровам је био способан човек, па га Соломон, видевши како младић добро обавља свој посао,

постави да управља свим кулчарима из Јосифовог племена.

²⁹У то време Јаровам отпутова из Јерусалима, а на путу га сусрете Ахија, пророк из Шила, огрнут новим огртачем. Њих двојица су били сами на отвореном пољу.

³⁰Ахија узео онај нови огртач који је имао на себи и разре га на дванаест комада, ³¹па рече Јароваму: »Узми за себе десет комада, јер овако каже ГОСПОД, Бог Израелов: ,Ево, истргнућу царство из Соломонових руку и теби дати десет племена.

³²Али, због мога слуге Давида и града Јерусалима, који сам изабрао између свих Израелових племена, њему ће остати једно племе.

³³Учинићу тако јер су ме оставили и клањали се Астарту, богињи Сидонаца, Кемошу, богу Моаваца, и Молоху, богу Амонаца, и нису живели како ја тражим, нити су чинили оно што је исправно у мојим очима ни држали се мојих уредби и законâ као што је то чинио Давид отац Соломонов.

³⁴»Али нећу узети цело царство из Соломонових руку. Пустићу га да влада док је жив, због мога слуге Давида, кога сам изабрао и који се држао мојих заповести и уредби.

³⁵Одузећу царство из руку његовог сина и десет племена ћу дати теби.

³⁶Једно племе ћу дати његовом сину, да би владарска кућа мога слуге Давида наставила да ми служи* у Јерусалиму, граду који сам изабрао да у њега ставим своје Име. ³⁷А тебе ћу узети да владаш над свим што ти срце зажели, да будеш цар Израела.

³⁸Ако се будеш покоравао свему што ти заповедим, живео како ја тражим,

*11:36 *владарска ... служи* Дословно: да би мој слуга Давид увек имао светиљку преда мном.

чинио оно што је исправно у мојим очима и држао се мојих уредби и заповести, као што је чинио мој слуга Давид, бићу с тобом. Подићи ћу ти трајну владарску кућу, попут оне коју сам подигао Давиду, и даћу ти Израел.³⁹ Понизићу Давидове потомке због Соломоновог греха, али не заувек.«

⁴⁰ Соломон покуша да убије Јаровама, али овај побеже у Египат, цару Шишаку, и тамо остаде до Соломонове смрти.

Соломонова смрт

(2. Лет 9,29-31)

⁴¹ Остали догађаји Соломонове владавине – све што је учинио и мудрост коју је показао – записани су у Књизи Соломонових летописа.

⁴² Соломон је у Јерусалиму четрдесет година владао над целим Израелом.

⁴³ Када је умро, сахранише га у Давидовом граду. На месту цара наследи га његов син Ровоам.

Побуна северних племена

(2. Лет 10,1-19)

12 Ровоам оде у Сихем, јер је сав Израел отишао онамо да га прогласи за цара. ² Јаровам син Неватов чуо је за то у Египту, куда је побегао пред царем Соломоном и тамо се настанио.

³ Када су послали по Јаровама, он и сва израелска заједница одоше Ровоаму и рекоше му: ⁴ »Твој отац је на нас навалио тежак јарам. Ти нам олакшај мукотрпни рад и тешки јарам који је он навалио на нас, и ми ћемо ти служити.«

⁵ Ровоам одговори: »Идите, па ми дођите поново за три дана.«

И народ оде.

⁶ Тада се цар Ровоам посаветова са старешинама које су служиле његовом оцу Соломону за његовог живота.

»Шта ми саветујете да одговорим овом народу?« упита он.

⁷ »Ако данас хоћеш да удоволиши овом народу*,« одговорише они, »и даш им повољан одговор, они ће ти увек служити.«

⁸ Али Ровоам одбаци савет који су му дале старешине, па се посаветова са младићима с којима је одрастао и који су били у његовој служби.

⁹ Он их упита: »Шта ми саветујете? Како да одговоримо овом народу који ми говори: „Олакшај јарам који је на нас навалио твој отац?“«

¹⁰ На то младићи који су с њим одрасли одговорише: »Кажи том народу који ти је тако рекао: „Мој мали прст је дебљи од струка мога оца. ¹¹ Мој отац је на вас навалио тежак јарам – ја ћу га учинити још тежим. Мој отац вас је кажњавао обичним бичевима – ја ћу вас кажњавати тешким корбачима†.«

¹² Трећега дана Јаровам и сав народ дођоше цару Ровоаму, као што им је рекао.

¹³ Цар оштро одговори народу, пошто је одбацио савет који су му дале старешине, ¹⁴ а прихватио савет младића: »Мој отац је на вас навалио тежак јарам – ја ћу га учинити још тежим. Мој отац вас је кажњавао обичним бичевима, а ја ћу тешким корбачима.«

*12:7 *удоволиши овом народу* Дословно: будеш слуга овом народу и да му служиш.

†12:11 *тешким корбачима* Дословно: шкорпионима, највероватније бичевима којима су ударани само робови; исто и у 14. стиху.

¹⁵Тако цар не послуша народ, јер је ГОСПОД хтео да тако буде да би се испунило оно што је рекао Јароваму сину Неватовом преко Ахије Шилонца.

¹⁶Када су сви Израелци видели да цар неће да их послуша, рекоше му: »Који је наш удео у Давиду? Ми немамо наследство у сину Јесејевом!

У своје шаторе, Израеле!

А ти се, Давиде, за своју владарску кућу старај.«

И Израелци одоше кући, ¹⁷па је Ровоам владао само над оним Израелцима који су живели у градовима Јуде.

¹⁸Цар Ровоам посла Израелцима Адорама, који је био задужен за кулук, али га они каменоваше до смрти. Тада се цар Ровоам брже-боље попе у своја кола и побеже у Јерусалим. ¹⁹Тако је Израел у побуну против Давидове владарске куће до дана данашњег.

²⁰Када је сав Израел чуо да се Јаровам вратио, послаше по њега и позваше га на народни збор, па га прогласише за цара над свим Израелом. Само је Јудино племе остало одано Давидовој владарској кући.

Шемајино пророштво

(2. Лет 11,1-4)

²¹Када је Ровоам стигао у Јерусалим, окупи сто осамдесет хиљада најбољих ратника из целог Јудиног и Венијаминовог племена, да поведу рат против Израела и врате царство Ровоаму сину Соломоновом.

²²Али Божија реч дође Шемаји, Божијем човеку: ²³»Кажи Ровоаму

сину Соломоновом, цару Јуде, и целом Јудином и Венијаминовом племену и осталом народу: ²⁴»Овако каже ГОСПОД: Немојте да идете да ратујете против своје браће Израелаца. Нека се сваки од вас врати својој кући, јер је све ово моје дело.«

И они послушаше реч ГОСПОДЊУ, па се окренуше и одоше.

Јаровам се окреће од Бога

²⁵Јаровам утврди Сихем у Ефремовом горју, па је тамо живео. После оде оданде и утврди Пенуел.

²⁶Тада Јаровам помисли: »Царство би се сада могло вратити Давидовој владарској кући ²⁷ако овај народ буде ишао да приноси жртве у Дому ГОСПОДЊЕМ у Јерусалиму. Могао би поново да се приклони свом некадашњем господару, Ровоаму, цару Јуде. Мене би убили и вратили се цару Ровоаму.«

²⁸Пошто се посаветовао, цар начини два златна телета, па рече народу: »Доста сте ишли у Јерусалим. Ево твојих богова, Израеле, који су те извели из Египта.«

²⁹Онда једно теле постави у Бетелу, а друго у Дану. ³⁰То постаде извор греха, јер је народ ишао у Бетел и Дан да им се клања.

³¹Јаровам подиже светилишта на узвишицама, а за свештенике постави свакакве људе, који нису били Левити. ³²Он уведе и празник петнаестог дана осмог месеца, сличан оном који се славио у Јуди, и на жртвенику у Бетелу принесе жртве телади коју је начинио. У Бетелу је, по светилиштима која је подигао на узвишицама, поставио и свештенике.

*12:28 *Ево ... Египта* Исто ово је речено када је Аарон начинио златно теле у пустињи; в. 2. Мојс 32,4.

³³ Жртве на жртвенику у Бетелу принео је петнаестог дана осмог месеца, месеца који је самовољно за то изабрао. Тако је установио празник за Израелце и на жртвенику принео жртве.

13 Један Божији човек дође по ГОСПОДЊОЈ заповести из Јуде у Бетел баш кад је Јаровам стао пред жртвеник да принесе жртву. ² Он по ГОСПОДЊОЈ заповести повика против жртвеника: »Жртвениче, жртвениче! Овако каже ГОСПОД: ,Ево, син по имену Јосија родиће се у Давидовој владарској кући. Он ће на теби жртвовати свештенике узвишица који сада приносе жртве на теби, па ће се на теби спаљивати људске кости.«

³ Тог истог дана Божији човек објави и знак: »Ово је знак да је ГОСПОД говорио: Жртвеник ће се распући и пепео се просути с њега.«

⁴ Када је цар Јаровам чуо шта је Божији човек повикао против жртвеника у Бетелу, он пружи руку од жртвеника према њему и рече: »Ухватите га!«

Али рука коју је пружио осуши му се, па више није могао да је привуче к себи. ⁵ Жртвеник се распуче и пепео се просу с њега, у складу са знаком који је Божији човек објавио по ГОСПОДЊОЈ заповести.

⁶ Тада цар рече Божијем човеку: »Заузми се за мене код ГОСПОДА, твога Бога, и помоли му се да ми рука оздрави.«

Божији човек се заузео код ГОСПОДА, и царева рука оздрави, па је била као и пре.

⁷ Цар рече Божијем човеку: »Пођи са мном кући, да нешто поједеш, а даћу ти и поклон.«

⁸ Али Божији човек одговори цару: »Да ми даш и половину свог имања,

не бих пошао с тобом, нити бих на овом месту јео хлеба ни пио воде. ⁹ Јер, овако ми је заповеђено речју ГОСПОДЊОМ: ,Не једи и не пиј, нити се враћај путем којим си дошао.«

¹⁰ Тако он оде и врати се другим путем од оног којим је дошао у Бетел.

Стари пророк из Бетела

¹¹ А у Бетелу је живео један стари пророк. Његови синови дођоше и испричаше му све што је Божији човек учинио тог дана у Бетелу и шта је рекао цару.

¹² Тада их отац упита: »Којим путем је отишао?«

Када су му синови показали којим путем је отишао Божији човек који је дошао из Јуде, ¹³ он им рече: »Оседлајте ми магарца.«

Они му оседлаше магарца, па он узјаха ¹⁴ и крену за Божијим човеком.

Нађе га како седи под једном смрдљиком, па га упита: »Јеси ли ти Божији човек који је дошао из Јуде?«

»Јесам«, одговори овај.

¹⁵ Тада му пророк рече: »Пођи са мном кући, да једеш.«

¹⁶ Божији човек одврати: »Не смем да се вратим с тобом нити смем да једем ни пијем с тобом на овом месту. ¹⁷ Јер, заповеђено ми је речју ГОСПОДЊОМ: ,Тамо не једи и не пиј, нити се враћај путем којим си дошао.«

¹⁸ Тада му стари пророк рече: »И ја сам пророк као и ти и анђеолови ми је заповедио речју ГОСПОДЊОМ: ,Доведи га назад својој кући да једе и пије.«

Али стари пророк га је слагао.

¹⁹ Тако се Божији човек врати с њим, па је јео и пио у његовој кући.

²⁰ Док су седели за трпезом, рече ГОСПОДЊА дође старом пророку, ²¹ па он повика Божијем човеку који је

дошао из Јуде: »Овако каже ГОСПОД; Побунио си се против онога што ти је ГОСПОД рекао и ниси се држао заповести коју ти је дао ГОСПОД, твој Бог. ²²Вратио си се и јео и пио на месту за које сам ти рекао да на њему не једеш и не пијеш. Зато твој леш неће бити сахрањен у гробници твојих праотаца.«

²³Када је Божији човек престао да једе и пије, пророк који га је довео назад оседла му магарца. ²⁴На путу га пресрете лав и уби га. Његов леш је лежао на путу, а крај њега су стајали магарац и лав. ²⁵Неки људи прођоше онуда и видеше леш како лежи на путу и лава који стоји поред њега, па одоше и то јавише у граду у ком је живео онај стари пророк.

²⁶Када је пророк који је онога вратио с пута то чуо, рече: »То је онај Божији човек који није послушао оно што му је ГОСПОД заповедио. ГОСПОД га је предао лаву, који га је растргао и убио, као што га је ГОСПОД и опоменуо.«

²⁷Тада пророк рече својим синовима: »Оседлајте ми магарца.«

Они то учинише, ²⁸па он оде и нађе леш како лежи на путу и магарца и лава како стоје поред њега – лав није прождро тело ни растргао магарца.

²⁹Пророк подиже леш Божијег човека, положи га на магарца и однесе у свој град да га ожали и сахрани.

³⁰Леш положи у своју гробницу, па га ожалише и рекоше: »Авај, брате мој!«

³¹Пошто га је сахранио, рече својим синовима: »Када умрем, сахраните ме у гробници где је сахрањен и Божији човек: положите моје кости поред његових костију. ³²Јер, сигурно ће се обистинити оно што је он по ГОСПОДЊОЈ заповести објавио против жртвеника у Бетелу и против

свих светилишта на узвишицама у градовима Самарије.«

Најава пропасти Јароамове владарске куће

³³Јароам се ни после овога не одврати од свога злог пута, већ је и даље свакакве људе постављао за свештенике. Ко год је то желео, он му је давао службу свештеника на узвишицама. ³⁴То је био грех Јароамове владарске куће који је довео до њеног пада и нестанка са лица земље.

14 У то време се разболе Јароамов син Авија.

²Јароам рече својој жени: »Хајде, преруши се, да се не зна да си моја жена, па иди у Шило. Тамо је пророк Ахија, онај који ми је рекао да ћу бити цар овом народу. ³Понеси са собом десет хлебова, мало колача и посуду меда и иди к њему. Он ће ти рећи шта ће бити са дечаком.«

⁴Јароамова жена учини као што јој је он рекао и оде Ахијиној кући у Шилу. А Ахија није више видео – изгубио је вид због старости.

⁵ГОСПОД му рече: »Јароамова жена долази да те пита за свог сина јер је болестан, а ти јој одговори тако и тако. Када дође, претвараће се да је нека друга.«

⁶Када је Ахија чуо звук њених корака на улазу, рече јој: »Уђи, Јароамова жено. Зашто се претвараш да си нека друга? Послан сам ти с рђавим вестима. ⁷Иди и реци Јароаму: »Овако каже ГОСПОД, Бог Израелов: Подигао сам те из народа и учинио те владаром над мојим народом Израелом. ⁸Истргнуо сам царство од Давидове владарске куће и дао га теби. Али ти ниси био као мој слуга Давид, који се држао мојих заповести и ишао за мном

свим својим срцем и чинио само оно што је исправно у мојим очима. ⁹Ти си учинио више зла од свих пре тебе. Одбацио си ме и разгневио начинивши себи друге богове – ливене идоле. ¹⁰Због тога ћу пустити несрећу на Јаровамову владарску кућу. Истребићу свако Јаровамово мушко чељаде у Израелу – и роба и слободњака. Спалићу Јаровамову владарску кућу као што се спаљује балега, да ништа не остане. ¹¹Пси ће појести оне Јаровамове који умру у граду, а птице оне који умру у пољу.⁴ Тако каже ГОСПОД.

¹²»Ти се сада врати кући. Чим ногом крочиш у град, дечак ће умрети. ¹³Сав Израел ће га ожалити и сахранити. Он ће бити једини од Јаровамових који ће бити сахрањен, јер је он једини из Јаровамове породице код кога је ГОСПОД, Бог Израелов, нашао нешто добро.

¹⁴»ГОСПОД ће себи подићи цара над Израелом који ће уклонити Јаровамову владарску кућу. Данас је тај дан и час. ¹⁵ГОСПОД ће ударити Израел, па ће се Израел љуљати као трска у води. Ишчупаће Израелце из ове добре земље коју је дао њиховим праоцима и расејати их с оне стране реке Еуфрат*, јер су разгневили ГОСПОДА правећи себи Ашерине мотке. ¹⁶Он ће оставити Израел због грехâ које је Јаровам чинио и на њих наводио и Израел.«

¹⁷Тада Јаровамова жена устаде и оде у Тирцу. Чим је крочила преко кућног прага, дечак умре. ¹⁸Сахранише га и сав Израел га ожали, као што је ГОСПОД и рекао преко свог слуге, пророка Ахије.

Јаровамова смрт

¹⁹Остали догађаји Јаровамове владавине, његови ратови и како је владао, записани су у Књизи летописа царева Израела. ²⁰Владао је двадесет две године, а онда умро. На месту цара наследи га његов син Надав.

Ровоам, цар Јуде

(2. Лем 11,5-12,16)

²¹Ровоам син Соломонов владао је у Јуди. Имао је четрдесет једну годину када је постао цар. Седамнаест година је владао у Јерусалиму, граду који је ГОСПОД изабрао између свих Израелових племена да у њега стави своје Име. Мајка му се звала Наама, а била је Амонка.

²²Јудеји су чинили оно што је зло у ГОСПОДЊИМ очима. Гресима које су чинили изазивали су љубоморни гнев ГОСПОДЊИ више него њихови праоци. ²³Дизали су себи и узвишице, свете стубове и Ашерине мотке на сваком високом брду и под сваким крошњатим дрветом, ²⁴а било је чак и храмских блудника у земљи. Народ је чинио све гнусобе као и народи које је ГОСПОД истерао пред Израелцима.

²⁵Пете године Ровоамове владавине, египатски цар Шишак нападе Јерусалим ²⁶и однесе све драгоцености из Дома ГОСПОДЊЕГ и царске палате, укључујући и златне штитове које је направио Соломон. ²⁷Стога цар Ровоам направи бронзане штитове место оних и повери их заповедницима страже на улазу у царску палату. ²⁸Кад год је цар одлазио у Дом ГОСПОДЊИ, стража је носила штитове, а потом их је враћала у стражару.

* 14:15 реке Еуфрат Дословно: реке.

²⁹Остали догађаји Ровоамове владавине, све што је учинио, записани су у Књизи летописа царева Јуде. ³⁰Све то време водио се рат између Ровоама и Јаровама. ³¹Ровоам умре, па га сахранише крај његових праотаца у Давидовом граду. Мајка му се звала Наама, а била је Амонка. На месту цара наследи га његов син Авија.

Авија, цар Јуде

(2. Лем 13,1-14,1)

15Осамнаесте године владавине цара Јаровама сина Неватовог, Авија постаде цар Јуде. ²У Јерусалиму је владао три године. Мајка му се звала Мааха кћи Авесаломова. ³Чинио је све грехе које је чинио и његов отац пре њега. Није био свим срцем одан ГОСПОДУ, своме Богу, као што је био његов праотац Давид. ⁴Али ГОСПОД му, због Давида, даде сина који ће га наследити* и ГОСПОД ојача Јерусалим. ⁵Јер, Давид је целог свог живота чинио оно што је исправно у ГОСПОДЊИМ очима и није се оглушио ни о једну ГОСПОДЊУ заповест, осим у случају Урије Хетита.

⁶Рат који је почео између Ровоама и Јаровама водио се и целог Авијиног живота. ⁷Остали догађаји Авијине владавине, све што је учинио, записани су у Књизи летописа царева Јуде. Док се још водио рат између њега и Јаровама, ⁸Авија умре, па га сахранише у Давидовом граду. На месту цара наследи га његов син Аса.

Аса, цар Јуде

(2. Лем 14,1-16,14)

⁹Двадесете године владавине Јаровама, цара Израела, Аса постаде цар Јуде. ¹⁰У Јерусалиму је владао четрдесет једну годину. Бака[†] му се звала Мааха кћи Авесаломова.

¹¹Аса је чинио оно што је исправно у ГОСПОДЊИМ очима, као што је чинио и његов праотац Давид. ¹²Протерао је из земље храмске блуднике и уклонио све идоле које су направили његови претходници. ¹³Чак је и своју баку Мааху уклонио са положаја царице-мајке, јер је направила огавну Ашерину мотку. Аса посече мотку и спали је у долини Кидрон. ¹⁴Иако није уклонио и узвишице, Аса је целог живота свим срцем био одан ГОСПОДУ. ¹⁵Он је у Дом ГОСПОДЊИ унео сребро, злато и предмете које су он и његов отац одвојили за ГОСПОДА.

¹⁶Између Асе и Бааше, цара Израела, водио се рат све време њихове владавине. ¹⁷Бааша нападе Јуду и поче да утврђује Раму да би спречио да се улази на подручје јудејског цара Асе или да се излази из њега.

¹⁸Тада Аса узео све преостало сребро и злато из ризнице Дома ГОСПОДЊЕГ и своје палате, па их повери својим службеницима и по њима посла Бен-Хададу сину Тавримона сина Хезјоновог, цару Арама, који је владао у Дамаску, с поруком: ¹⁹»Хајде да један с другим склопимо савез какав је био између мог и твог оца. Ево ти шаљем на поклон сребра и злата. Раскини савез

*15:4 сина који ће га наследити Дословно: светиљку у Јерусалиму подигавши му сина после њега.

†15:10 Бака Дословно: мајка; исто и у 13. стиху.

с Баашом, царем Израела, да би се он повукао од мене.«

²⁰ Бен-Хадад прихвати понуду цара Асе, па посла заповеднике своје војске на израелске градове и порази Ијон, Дан, Авел-Бет-Мааху и сав Кинерот и Нефталимову земљу. ²¹ Када је Бааша то чуо, престаде да утврђује Раму и повуче се у Тирцу. ²² Тада цар Аса издаде проглас свим Јудејима без изузетка да из Раме однесу камен и дрво које је Бааша тамо користио. Том грађом Аса обнови Геву Венијаминову и Мицпу.

²³ Остали догађаји Асине владавине, све што је постигао и учинио и сви градови које је обновио, записани су у Књизи летописа царева Јуде. Када је остарио, оболеше му ноге. ²⁴ Аса умре, па га сахранише крај његових праотаца у граду његовог праоца Давида. На месту цара наследи га његов син Јосафат.

Надав, цар Израела

²⁵ Надав син Јаровамов постаде цар Израела друге године владавине Асе, цара Јуде, а владао је две године. ²⁶ Чинио је оно што је зло у ГОСПОДЊИМ очима, идући стопама свога оца и чинећи исти грех на који је наводио и Израел.

²⁷ Бааша син Ахијин, из Исахаровог племена, скова заверу против Надава, па га уби код филистејског града Гибетона док су га Надав и сав Израел опседали. ²⁸ Било је то треће године владавине Асе, цара Јуде. Тако Бааша завлада место Надава ²⁹ и одмах поби сву Јаровамову породицу. Не остави Јароваму никог живог, већ их све истреби, у складу с оним што је ГОСПОД рекао преко свог слуге Ахије Шилонца – ³⁰ због грехâ које је Јаровам чинио и на њих наводио и

Израел и тиме разгневио ГОСПОДА, Бога Израеловог.

³¹ Остали догађаји Надавове владавине, све што је учинио, записани су у Књизи летописа царева Израела. ³² Између Асе и Бааше, цара Израела, водио се рат све време њихове владавине.

Бааша, цар Израела

³³ Треће године владавине Асе, цара Јуде, Бааша син Ахијин постаде цар над свим Израелом у Тирци, па је владао двадесет четири године. ³⁴ Чинио је оно што је зло у ГОСПОДЊИМ очима, идући Јаровамовим стопама и чинећи исти грех на који је наводио и Израел.

16 Реч ГОСПОДЊА против Бааше дође Јехуу сину Хананијевом: ²»Уздигао сам те из прашине и учинио те владаром над мојим народом Израелом, али ти си кренуо Јаровамовим стопама и навео мој народ Израел да згреши и да ме разгневи својим гресима. ³ Зато ћу затрти Баашу и његову породицу: учинићу с твојом породицом исто што и са породицом Јаровама сина Неватовог. ⁴ Пси ће појести оне Баашине који умру у граду, а птице оне који умру у пољу.«

⁵ Остали догађаји Баашине владавине, све што је учинио и његови успеси, записани су у Књизи летописа царева Израела. ⁶ Бааша умре, па га сахранише у Тирци. На месту цара наследи га његов син Ела.

⁷ Оно што је ГОСПОД рекао против Бааше и његове породице преко пророка Јехуа сина Хананијевог било је због свега зла које је овај учинио пред ГОСПОДОМ. Бааша га је разгневио својим делима, укључујући и то што је затро Јаровамову

породицу, па је зато његова породица постала као Јаровамова.

Ела, цар Израела

⁸ Двадесет шесте године владавине Асе, цара Јуде, Ела син Баашин постаде цар Израела, па је владао у Тирци две године.

⁹ Зимри, један од његових службеника, заповедник половине његових борних кола, скова заверу против њега. Док је Ела био у Тирци и опијао се у кући Арце, управитеља палате у Тирци, ¹⁰ Зимри уђе, нападе га и уби. То је било двадесет седме године владавине Асе, цара Јуде. Тако је Зимри завладао место Еле. ¹¹ Чим је завладао и засео на престо, Зимри поби сву Баашину породицу, не поштедевши ниједно мушко чељаде, а поби и његове рођаке и пријатеље. ¹² Тако је Зимри затро сву Баашину породицу, у складу с оним што је ГОСПОД рекао против Бааше преко пророка Јехуа ¹³ због свих греха које су починили Бааша и његов син Ела и на њих наводили и Израел. Својим ништавним идолима разгневили су ГОСПОДА, Бога Израеловог.

¹⁴ Остали догађаји Елине владавине, све што је учинио, записани су у Књизи летописа царева Израела.

Зимри, цар Израела

¹⁵ Двадесет седме године владавине Асе, цара Јуде, Зимри је владао у Тирци седам дана. Зимри је постао цар док је израелска војска била утаборена близу филистејског града Гибетона. ¹⁶ Када су Израелци у табору чули да је Зимри скова заверу против цара и убио га, одмах

тога дана у табору прогласише заповедника војске Омрија за цара Израела. ¹⁷ Тада се Омри и сви Израелци с њим повукоше од Гибетона и опседоше Тирцу. ¹⁸ Када је Зимри видео да ће град бити освојен, оде у кулу на царској палати и запали палату. Тако је погинуо ¹⁹ због грехâ које је починио. Чинио је оно што је зло у ГОСПОДЊИМ очима, идући Јаровамовим стопама и чинећи исти грех на који је наводио и Израел.

²⁰ Остали догађаји Зимријеве владавине и побуна коју је дигао записани су у Књизи летописа царева Израела.

Омри, цар Израела

²¹ Тада настаде подвојеност у израелском народу: пола народа је хтело за цара Тивнија сина Гинатовог, а пола народа Омрија. ²² Омријеви следбеници показаше се јачи од Тивнијевих, па Тивни погину, а Омри постаде цар.

²³ Тридесет прве године владавине Асе, цара Јуде, Омри постаде цар Израела. Владао је дванаест година, од којих шест у Тирци. ²⁴ Од Шемера је за два таланта* сребра купио брдо Самарију, на њему подигао град и назвао га Самарија, по Шемеру, претходном власнику брда.

²⁵ Омри је чинио оно што је зло у ГОСПОДЊИМ очима и згрешио више од свих својих претходника. ²⁶ Ишао је стопама Јаровама сина Неватовог, чинећи исти грех на који је наводио и Израел. Својим ништавним идолима разгневили су ГОСПОДА, Бога Израеловог.

²⁷ Остали догађаји Омријеве владавине, оно што је учинио и

* 16:24 два таланта Око 68 килограма.

постигао, записани су у Књизи летописа царева Израела. ²⁸ Омри умре, па га сахранише у Самарији. На месту цара наследи га његов син Ахав.

Ахав, цар Израела

²⁹ Тридесет осме године владавине Асе, цара Јуде, Ахав син Омријев постаде цар Израела, па је двадесет две године владао у Самарији. ³⁰ Чинио је оно што је зло у ГОСПОДЊИМ очима више од свих својих претходника. ³¹ И као да му је било мало што је чинио грехе Јаровама сина Неватовог, него се још и оженио Језавелом кћери Етбаала, цара Сидонаца, и почео да служи Ваалу и да му се клања. ³² Поставио је жртвеник Ваалу у Вааловом храму који је саградио у Самарији, ³³ а направио је и Ашерину мотку. Он је учинио више да разгневи ГОСПОДА, Бога Израеловог, од свих израелских царева пре њега.

³⁴ За време Ахавове владавине, Хиел Бетелац обнови Јерихон. Темље му положи по цену свог прворођеног сина Авирама, а градске капије постави жртвујући живот свог најмлађег сина Сегува, у складу с оним што је ГОСПОД рекао преко Исуса Навина*.

Пророк Илија и суша

17 Илија Тишбејац, из Тишбе у Гиладу, рече Ахаву: »Живога ми ГОСПОДА, Бога Израеловог, коме служим, неће бити ни росе ни кише следећих неколико година, осим на моју заповест.«

² Реч ГОСПОДЊА дође Илији: ³ »Иди одавде, па скрени на исток и сакриј се у кланцу Кериту, источно

од реке Јордан. ⁴ Пићеш из потока, а гавранима сам заповедио да те тамо хране.«

⁵ Илија учини као што му је ГОСПОД рекао: оде до кланца Керита, источно од реке Јордан, и тамо остаде. ⁶ Гаврани су му доносили хлеб и месо ујутро и увече, а пио је из потока.

⁷ После неког времена, поток пресуши, јер у земљи није било кише.

Илија и удовица из Сарепте

⁸ Тада му дође реч ГОСПОДЊА: ⁹ »Иди сместа у Сарепту Сидонску и остани тамо. Заповедио сам једној удовици у том месту да те снабдева храном.«

¹⁰ Тако Илија оде у Сарепту. Када је дошао до градске капије, наиђе на једну удовицу како тамо сакупља пруже.

Он је позва и замоли: »Донеси ми мало воде у врчу, да пијем.«

¹¹ Како она крену да му донесе, он викну за њом: »Донеси ми, молим те, и мало хлеба.«

¹² »Живога ми ГОСПОДА, твога Бога«, одговори она, »немам хлеба – само шаку брашна у ћупу и мало уља у врчу. Сакупљам пруже, да га однесем кући и спреим јело себи и свом сину, да га поједемо, па да умремо.«

¹³ Илија јој рече: »Не бој се. Иди кући и учини као што си рекла. Али прво мени испечи једну погачу од онога што имаш и донеси ми, а онда спреми нешто себи и свом сину. ¹⁴ Јер, овако каже ГОСПОД, Бог Израелов: »Неће у ћупу нестати брашна нити ће пресушити врч с уљем све док ГОСПОД на земљу не пусти кишу.«

* 16:34 в. ИсНав 6,26.

¹⁵ Она оде и учини као што јој је Илија рекао. Тако је сваког дана било хране за Илију и за ону жену и њену породицу, ¹⁶ пошто брашна у ћупу није нестало нити је врч с уљем пресушио, баш као што је ГОСПОД и рекао Илији.

¹⁷ После неког времена, разболе се син власнице куће. Било му је све горе и горе, док на крају није престао да дише.

¹⁸ Жена рече Илији: »Шта ти имаш против мене, Божији човече? Зар си дошао да ме подсетиш на мој грех и да ми убијеш сина?«

¹⁹ »Дај ми свог сина«, одврати Илија, па га узе из њених руку, однесе га у собу на спрату у којој је становао и положи га на своју постељу.

²⁰ Онда завапи ГОСПОДУ: »ГОСПОДЕ, Боже мој, зар си пустио несрећу и на ову удовицу код које станујем усмртивши јој сина?«

²¹ Потом се три пута пружи по дечаку и завапи ГОСПОДУ: »ГОСПОДЕ, Боже мој, дај да се у овог дечака врати живот!«

²² ГОСПОД услиши Илијин вапај: у дечака се врати живот и он оживе.

²³ Илија подиже дете и однесе га из собе на спрату доле у кућу, па га даде мајци, рекавши: »Гледај, син ти је жив!«

²⁴ А жена му рече: »Сада знам да си Божији човек и да је истина оно што ГОСПОД говори кроз твоја уста.«

Илија и царев службеник

18 После много времена, треће године, реч ГОСПОДЊА дође Илији: »Иди и појави се пред Ахавом, а ја ћу послати кишу на земљу.«

² И Илија оде да се појави пред Ахавом.

Глад у Самарији била је страшна, ³ па Ахав позва Авдију, управитеља палате. А Авдија се силно бојао ГОСПОДА. ⁴ Када је Језавеља убијала ГОСПОДЊЕ пророке, Авдија је узео стотину пророка и сакрио их у две пећине, по педесет у сваку, и снабдевао их храном и водом.

⁵ Ахав рече Авдији: »Хајде да обиђемо све изворе и потоке у земљи. Можда нађемо траве да сачувамо у животу коње и мазге, да не морамо да убијемо ниједну од наших животиња.«

⁶ Онда поделише земљу коју ће претражити, па Ахав оде на једну страну, а Авдија на другу.

⁷ Док је Авдија ишао путем, ето му Илије у сусрет.

Авдија га препозна, паде ничице и рече: »Јеси ли то ти, господару Илија?«

⁸ »Јесам«, одврати Илија. »Иди и реци свом господару: ‚Ево Илије.‘«

⁹ »Шта сам то згрешио«, упита Авдија, »да мене, свог слугу, предајеш у руке Ахаву, да ме погуби?«

¹⁰ Живога ми ГОСПОДА, твога Бога, нема народа ни царства куда мој господар није послао некога да те тражи. И кад год је неки народ или царство јавило да ниси тамо, терао их је да се закуну да те нису нашли.

¹¹ А ти ми сад кажеш да идем свом господару и да му кажем: ‚Ево Илије.‘

¹² Откуд знам куда Дух ГОСПОДЊИ може да те однесе кад ја одем. Ако одем и кажем то Ахаву, а он те не нађе, убиће ме. А ја, твој слуга, бојим се ГОСПОДА од своје младости.

¹³ Зар ниси чуо, господару, шта сам учинио кад је Језавеља убијала ГОСПОДЊЕ пророке? Стотину њих сам сакрио у две пећине, по педесет у сваку, и снабдевао их храном и водом. ¹⁴ А ти ми сад кажеш да идем

свом господару и да му кажем: „Ево Илије.‘ Убиће ме!“

¹⁵ Илија рече: »Живога ми ГОСПОДА над војскама, коме служим, колико данас ћу се појавити пред Ахавом.«

Илија и Ваалови пророци

¹⁶ Авдија оде Ахаву и рече му за Илију, па Ахав пође Илији у сусрет.

¹⁷ Када је угледао Илију, рече му: »Јеси ли то ти, изазивачу невоља у Израелу?«

¹⁸ »Не изазивам ја невоље у Израелу«, одговори Илија, »него ти и твоја породица. Одбацили сте ГОСПОДЊЕ заповести и пошли за Ваалима. ¹⁹ Него, сада позови сав Израел да се окупи преда мном на гори Кармел, а доведи и четири стотине педесет Ваалових пророка и четири стотине Ашериних пророка, који једу за Језавељином трпезом.«

²⁰ Ахав позва све Израелце и окупи пророке на гори Кармел.

²¹ Илија изађе пред сав народ и рече: »Докле ћете се још колебати између две стране? Ако је ГОСПОД Бог, идите за њим, а ако је Ваал Бог, идите за њим.«

Али народ му не одговори ниједном речју.

²² Тада Илија рече народу: »Ја сам једини остао од ГОСПОДЊИХ пророка, а Ваал има четири стотине педесет пророка. ²³ Дајте нам два јунца, па нека они изаберу једнога за себе. Нека га исеку на комаде и положе на дрва, али нека не пале ватру. Ја ћу припремити другог јунца и положити га на дрва, али нећу палити ватру. ²⁴ Онда ви призовите име свога бога, а ја ћу призвати

ГОСПОДЊЕ име. Бог који одговори огњем – тај је прави Бог.«

Сав народ рече: »Добро кажеш.«

²⁵ Илија рече Вааловим пророцима: »Изаберите једног јунца, па га ви први припремите, јер вас има много. Призовите име свога бога, али не палите ватру.«

²⁶ Тако они узеше јунца и припремише га, па су од јутра до поднева призивали Ваалово име.

»Ваале, услиши нас!« викали су.

Али ни од кога гласа ни одговора. А они су скакали око жртвеника који су направили.

²⁷ У подне Илија поче да им се руга.

»Вичите гласније«, рече. »Јер, бог је то. Можда се занео у мисли, или је заузет, или је на путу. Можда спава, па га треба пробудити.«

²⁸ Тада они завикаше још гласније, па су се до крви засецали мачевима и копљима, као што им је био обичај.

²⁹ Прође и подне, а они наставише да пророкују све док није било време за приношење вечерње жртве. Али нигде гласа; ни од кога одговора ни знака да неко обраћа пажњу.

³⁰ Тада Илија рече целом народу: »Приђите ми.«

Они му приђоше, а он поправи ГОСПОДЊИ жртвеник, који је био порушен. ³¹ Узе дванаест каменова, по један за свако племе које је потекло од Јакова, коме је ГОСПОД рекао: »Име ће ти бити Израел*«, ³² па од тих каменова подиже жртвеник ГОСПОДЊЕМ имену и око њега ископа јарак толико широк да су у њега могле да стану две сее† семена.

³³ Онда наслага дрва, исече јунца на комаде и положи га на дрва, па

* 18:31 *Име ... Израел* в. 1. Мојс 32,28 и 35,10.

† 18:32 *две сее* Око 15 литара.

рече: »Напуните четири крчага водом и излијте на жртву и на дрва.«

³⁴ Потом рече: »Учините то још једном«, и они то учинише још једном.

»Учините то и трећи пут«, рече он, и они то учинише и трећи пут.

³⁵ Вода се сливала око жртвеника, па је напунила и јарак.

³⁶ Када је било време да се принесе жртва, пророк Илија приђе жртвенику и помоли се: »ГОСПОДЕ, Боже Авраамов, Исааков и Израелов, обзнани данас да си ти Бог у Израелу и да сам ја твој слуга и да сам све ово учинио по твојој заповести.

³⁷ Услиши ме, ГОСПОДЕ, услиши ме, да би овај народ знао да си ти, ГОСПОДЕ, Бог и да ћеш им срце окренути к себи.«

³⁸ Тада паде огањ ГОСПОДЊИ и сажеже жртву, дрва, каменове и прашину, па чак исуши и воду у јарку.

³⁹ Када је сав народ то видео, попада ничице и повика: »ГОСПОД је Бог! ГОСПОД је Бог!«

⁴⁰ Тада им Илија рече: »Похватајте Ваалове пророке. Нека ниједан не умакне!«

Тако их похваташе, а Илија их одведе у кланац Кишон и тамо их поби.

Престанак суше

⁴¹ Илија рече Ахаву: »Иди горе, једи и пиј, јер чује се шум велике кише.«

⁴² Ахав оде да једе и пије, а Илија се попе на врх Кармела, сави се према земљи и стави главу међу колена.

⁴³ »Иди и погледај према мору«, рече он своме слуги.

Слуга се попе и погледа, па рече: »Нема тамо ничега.«

Илија му седам пута рече: »Иди и погледај.«

⁴⁴ Седми пут слуга рече: »Облак, мален као људски длан, диже се с мора.«

Тада Илија рече: »Иди и кажи Ахаву: Упрегни коње и сиђи пре него што те спречи киша.«

⁴⁵ Убрзо се небо зацрне од облака, подиже се ветар и поче да пада велика киша. Ахав се одвезе према Лизреелу, ⁴⁶ а сила ГОСПОДЊА сиђе на Илију, који се упаса, па је пред Ахавом трчао све до Лизреела.

Илија на Хореву

19 Ахав исприча Језавељи све што је Илија урадио и како је мачем побио све пророке.

² Тада Језавеља посла Илији гласника с поруком: »Нека ме богови најстроже казне ако до сутра у ово време не учиним с твојим животом онако како си ти учинио с њиховим.«

³ Илија се уплаши, па побеже да спасе живот. Када је стигао у Беер-Шеву у Јуди, тамо остави свог слугу, ⁴ а сам оде дан хода у пустињу. Стиже до једне жуке, седе под њу и помоли се да умре.

»ГОСПОДЕ, доста ми је свега«, рече. »Узми ми живот, јер нисам ништа бољи од својих праотаца.«

⁵ Онда леже под жуку и заспа.

Уто га дотаче анђео и рече: »Устани и једи.«

⁶ Илија погледа око себе, а оно – крај главе му погача испечена на жеравици и крчаг воде! Он узе да једе и пије, па опет леже.

⁷ Анђео ГОСПОДЊИ дође други пут, дотаче га и рече: »Устани и једи, јер ти предстоји тежак пут.«

* 18:43 *Иди и погледај* Дословно: Врати се.

⁸ Илија устаде, па је јео и пио. Ојачао од те хране, путовао је четрдесет дана и четрдесет ноћи док није дошао до Божије горе Хорев. ⁹ Тамо уђе у једну пећину, па у њој преноћи.

ГОСПОД му рече: »Шта радиш овде, Илија?«

¹⁰ А он одговори: »Био сам силно ревностан за ГОСПОДА, Бога над војскама. Израелци су одбацили твој Савез, порушили твоје жртвенике и мачем побили твоје пророке. Само сам ја остао, а они и мене хоће да убију.«

¹¹ ГОСПОД рече: »Изађи и стани на гори пред ГОСПОДОМ. Ево ГОСПОД управо пролази.«

Тада наиђе силан вихор, толико јак да је цепао горе и мрвио стене пред ГОСПОДОМ – али ГОСПОД није био у вихору. После вихора настаде земљотрес – али ГОСПОД није био у земљотресу. ¹² После земљотреса наиђе огањ – али ГОСПОД није био у огњу. После огња дође благ шапат.

¹³ Када га је Илија чуо, превуче огртач преко лица, па изађе и стаде пред улаз пећине.

Уто га неки глас упита: »Шта радиш овде, Илија?«

¹⁴ Он одговори: »Био сам силно ревностан за ГОСПОДА, Бога над војскама. Израелци су одбацили твој Савез, порушили твоје жртвенике и мачем побили твоје пророке. Само сам ја остао, а они и мене хоће да убију.«

¹⁵ ГОСПОД му рече: »Врати се путем којим си дошао, па иди у Дамашћанску пустињу. Када тамо стигнеш, помажи Хазаела за цара Арама. ¹⁶ Помажи и Јехуа сина Нимшијевог за цара Израела и помажи Јелисија сина Шафатовог из Авел-Мехоле за пророка место тебе.

¹⁷ Јеху ће погубити свакога ко умакне Хазаеловом мачу, а Јелисије свакога ко умакне Јехуовом мачу. ¹⁸ Али у Израелу ћу оставити седам хиљада људи – све оне који нису савили колена пред Ваалом и чија га уста нису пољубила.«

¹⁹ Тако Илија оде оданде и наиђе Јелисија сина Шафатовог док је овај орао. Пред њим је ишло дванаест пари волова, а он сâм био је уз дванаести. Илија му приђе и пребаци свој огртач преко њега.

²⁰ Јелисије остави волове и потрча за Илијом, па рече: »Пусти ме да пољубим оца и мајку за растанак, па ћу онда с тобом.«

»Врати се«, одврати Илија. »Ја те не спречавам.«

²¹ Јелисије се врати, узе пар волова и закла их, па на запаљеном јарму скува месо и даде га народу да једе. Онда се спреми и крену за Илијом, да му служи.

Бен-Хадад напада Израел

20 Бен-Хадад, цар Арама, окупи сву своју војску. С њим су била и тридесет два цара са својим коњима и борним колима. Он оде, опседе Самарију и нападе је.

² Бен-Хадад посла гласнике у град израелском цару Ахаву с поруком: »Овако каже Бен-Хадад: ³ Твоје сребро и злато, моји су, а тако и твоје најбоље жене и деца.«

⁴ Израелски цар одговори: »Тако је као што кажеш, мој господару царе: твој сам и ја и све моје.«

⁵ Гласници дођоше опет и рекоше: »Овако каже Бен-Хадад: ,Послао сам ти поруку да ми даш своје сребро, злато, жене и децу. ⁶ Али сутра у ово доба послаћу своје службенике да претраже твоју палату и куће твојих

службеника, па ће узети и однети све што им се учини да је вредно.«

⁷Тада израелски цар сазва све старешине земље, па им рече: »Видите ли како овај човек тражи невољу! Када је послао по моје жене и децу, моје сребро и злато, нисам га одбио.«

⁸Све старешине и сав народ му одговорише: »Немој да га послушаш и да пристанеш.«

⁹Тада он овако одговори Бен-Хададовим гласницима: »Кажите мом господару цару: ,Ја, твој слуга, учинићу све што си тражио први пут, али ово друго не могу.«

Гласници одоше и однеше одговор Бен-Хададу, ¹⁰који онда посла још једну поруку Ахаву: »Нека ме богови најстроже казне ако у Самарији остане толико прашине да сваком од мојих војника буде по шака.«

¹¹Израелски цар одговори: »Реците му: ,Нека се онај који облачи оклоп не хвали као онај који га скида.«

¹²Бен-Хадад чу ову поруку док су он и цареви пили под сеницама, па нареди својим људима: »Спремите се.«

И они се спремише да нападну град.

Бог избавља Израел

¹³Један пророк дође израелском цару Ахаву и рече: »Овако каже ГОСПОД: ,Видиш ли сву ову силну војску? Данас ћу ти је предати у руке и тада ћеш знати да сам ја ГОСПОД.«

¹⁴»Ко ће то да учини?« упита Ахав.

Пророк одговори: »Овако каже ГОСПОД: ,Млади заповедници управитеља области.«

»А ко ће да почне битку?« упита Ахав.

Пророк одговори: »Ти.«

¹⁵Тада Ахав окупи младе заповеднике управитеља области, њих две стотине тридесет два, а

потом окупи сву војску – седам хиљада Израелаца. ¹⁶Они кренуше у подне док су се Бен-Хадад и тридесет два цара с њим у савезу опијали под својим сеницама. ¹⁷Млади заповедници управитеља области изађоше први.

Бен-Хадад је био послао извиднике, који му јавише: »Из Самарије су изашли неки људи.«

¹⁸Он рече: »Било да су изашли да затраже мир или да ратују, похватајте их живе.«

¹⁹Али, када су млади заповедници управитеља области изашли из града, иза њих изађе војска, ²⁰па сваки војник удари на по једног непријатеља. На то Арамејци побегоше, а Израелци кренуше да их гоне. Бен-Хадад, цар Арама, умаче на коњу заједно са неколико коњаника.

²¹Тада изађе израелски цар, па удари на коње и борна кола и нанесе тешке губитке Арамејцима.

Други арамејски напад и избављење

²²Онај пророк дође израелском цару и рече: »Утврди свој положај и види шта ти је чинити, јер ће те на пролеће арамејски цар поново напасти.«

²³Службеници рекоше арамејском цару: »Њихови богови су богови брдâ. Зато су били јачи од нас. Али, ако их нападнемо у равници, сигурно ћемо бити јачи од њих.«

²⁴Овако поступи: Уклони све царева са њихових положаја и замени их заповедницима. ²⁵И окупи себи војску каква је била и она коју си изгубио, са исто толико коња и борних кола, па ћемо их напасти у равници. Тада ћемо сигурно бити јачи од њих.«

Он их послуша и поступи тако.

²⁶ Наредног пролећа Бен-Хадад окупи Арамејце и оде у Афек да нападне Израел. ²⁷ Израелци се окупише и снабдеше се храном, па им изађоше у сусрет. Када су се Израелци утаборили преко пута њих, били су као два мала стада коза, док су Арамејци прекрили земљу.

²⁸ Онај Божији човек дође и рече израелском цару: »Овако каже ГОСПОД: „Зато што Арамејци мисле да је ГОСПОД бог брдâ, а не бог долина, предаћу ти ову силну војску у руке, и тада ћеш знати да сам ја ГОСПОД.“«

²⁹ Седам дана су били утаборени једни преко пута других, а седмог дана поведе се бој. Израелци у једном дану убише сто хиљада арамејских пешака, ³⁰ док осталих двадесет седам хиљада побеже у град Афек, где се на њих обруши зид.

И Бен-Хадад побеже у град, па се сакри у једној задњој одаји.

³¹ Његови службеници му рекоше: »Слушај, чули смо да су израелски цареви милостиви. Хајдемо цару Израела у кострети око бокова и с конопцем око главе. Можда ће ти поштедети живот.«

³² Тако они свезаше кострет око бокова и конопац око главе, па одоше израелском цару и рекоше: »Твој слуга Бен-Хадад каже: „Молим те, остави ме у животу.“«

А цар одговори: »Зар је још жив? Он је мој брат.«

³³ Они људи то узеше као добар знак, па пожуреше да га ухвате за реч, рекавши: »Да, твој брат Бен-Хадад!«

»Идите и доведите га«, рече цар.

Када је Бен-Хадад изашао к њему, Ахав га узе у своја кола.

³⁴ »Вратићу ти градове које је мој отац узео од твог оца«, рече му Бен-Хадад. »Можеш за себе да изградиш трговачку четврт у Дамаску, као што је мој отац учинио у Самарији.«

Израелски цар рече: »Пустићу те на основу таквог споразума.«

Онда склопи с њим споразум, па га пусти.

Пророк осуђује Ахав

³⁵ По ГОСПОДЊОЈ заповести, један из дружине пророка рече другом пророку: »Удари ме.«

Али овај одби, ³⁶ па му пророк рече: »Зато што ниси послушао ГОСПОДА, чим одеш од мене, убиће те лав.«

Чим је онај човек отишао, нађе га лав и уби.

³⁷ Онај пророк нађе једног другог човека, па му рече: »Удари ме.«

И човек га удари и повреди. ³⁸ Тада пророк оде и стаде крај пута да чека цара, а преко очију стави повез, да га не препознају.

³⁹ Када је цар пролазио, пророк му довикну: »Ја, твој слуга, отишао сам у љути бој, а један ми дође са заробљеником и рече: „Чувај овог човека. Ако побегне, својим животом ћеш платити за његов живот или ћеш платити талант* сребра.“ ⁴⁰ Али док сам ја, твој слуга, био заузет сад овде, сад онде, онај нестаде.«

»Ето ти пресуде«, рече израелски цар. »Сам си је изрекао.«

⁴¹ Тада пророк брзо склони повез с очију, па цар виде да је то један од пророка.

⁴² Он рече цару: »Овако каже ГОСПОД: „Зато што си пустио човека кога сам одредио за потпуно уништење, својим животом ћеш

*20:39 талант око 34 килограма.

платити за његов живот, а твој народ за његов народ.«

⁴³ На то израелски цар оде смркнул и љут у своју палату у Самарији.

Навотов виноград

21 После ових догађаја десило се ово: Навот Јизреелац имао је виноград у Јизреелу, близу палате самаријског цара Ахава.

² Ахав рече Навоту: »Дај ми свој виноград да ми буде повртњак, пошто је тако близу моје палате. У замену ћу ти дати бољи виноград или, ако ти је драже, платићу ти колико вреди.«

³ Али Навот одговори: »Далеко било да теби дам наследство својих праотаца.«

⁴ На то Ахав уђе у своју палату смркнул и љут, јер му је Навот Јизреелац рекао: »Не дам ти наследство мојих праотаца«, па леже у постељу дурећи се и не хтеде да једе.

⁵ Његова жена Језавеља уђе к њему и упита га: »Што си се тако смркнуо? Што не једеш?«

⁶ Он јој одговори: »Зато што сам рекао Навоту Јизреелцу: ‚Продај ми свој виноград, или, ако ти је драже, даћу ти други виноград место њега,‘ а он рече: ‚Не дам ти свој виноград.‘«

⁷ Његова жена Језавеља му рече: »Зар се тако понаша цар Израела? Устани и једи и разведри се. Ја ћу ти дати виноград Навота Јизреелца.«

⁸ Тада она написа писма у Ахавово име, запечати их његовим печатом и посла старешинама и племићима који су живели у Навотовом граду. ⁹ У писмима је стајало:

»Прогласите пост и посадите Навота на почасно место међу народом. ¹⁰ Преко пута њега посадите двојицу ништарија, па нека сведоче: ‚Проклињао си

Бога и цара.‘ Тада га изведите и каменујте до смрти.«

¹¹ Старешине и племићи који су живели у Навотовом граду учинише како им је Језавеља наредила у писмима која им је написала. ¹² Прогласише пост и посадише Навота на почасно место међу народом. ¹³ Онда дођоше двојица ништарија и седоше преко пута њега, па су пред народом сведочили против њега говорећи: »Навот је проклињао Бога и цара.«

Тада га изведоше ван града и каменоваше га до смрти, ¹⁴ па поручише Језавељи: »Навот је каменован и умро је.«

¹⁵ Чим је Језавеља чула да је Навот каменован и да је умро, рече Ахаву: »Иди и узми себи онај виноград Навота Јизреелца који није хтео да ти прода. Навот више није жив – умро је.«

¹⁶ Када је Ахав чуо да је Навот мртав, оде да узме себи његов виноград.

¹⁷ Тада реч ГОСПОДЊА дође Илији Тишбејцу: ¹⁸ »Спреси се и иди доле у сусрет израелском цару Ахаву, који влада у Самарији. Ено га у Навотовом винограду, у који је отишао да га узме за себе. ¹⁹ Реци му: ‚Овако каже ГОСПОД: Убио си човека и отео му посед.‘ Онда му реци: ‚Овако каже ГОСПОД: На истом месту где су пси полизали Навотову крв, пси ће полизати и твоју – да, твоју!‘«

²⁰ Ахав рече Илији: »Нађе ли ме, непријатељу мој?«

»Нађох«, одврати Илија, »јер си се продао да би чинио оно што је зло у ГОСПОДЊИМ очима. ²¹ ‚Ево, пустићу на тебе несрећу. Уништићу твоје потомке и истребити свако Ахавово мушко челаде у Израелу – и роба и слободњака. ²² Учинићу с твојом владарском кућом као и

са владарском кућом Јаровама сина Неватовог и владарском кућом Бааше сина Ахијиног, јер си ме разгневио и навео Израел на грех.²³ А за Језавељу ГОСПОД каже: „Пси ће прождрети Језавељу код јизреелског зида.“²⁴ Пси ће појести оне Ахавове који умру у граду, а птице оне који умру у пољу.«

²⁵ (Никада није било таквога као Ахав, који се продао да би по наговору своје жене Језавеље чинио оно што је зло у ГОСПОДЊИМ очима.²⁶ Чинио је велике грозоте идући за идолима, исто као Аморејци које је ГОСПОД истерао пред Израелцима.)

²⁷ Када је Ахав чуо ове речи, раздре своју одећу, обуче се у кострет, па је постио. Спавао је у кострети и ишао унаоколо покуњен.

²⁸ Тада реч ГОСПОДЊА дође Илији Тишбејцу:²⁹ »Јеси ли видео како се Ахав понизио преда мном? Зато што се тако понизио, нећу пустити несрећу на његову владарску кућу за његове владавине, већ ћу је пустити за владавине његовог сина.«

Ахавова смрт

(2. Лем 18,2-34)

22 Три године није било рата између Арама и Израела.² Треће године, Јосафат, цар Јуде, дође у посету израелском цару.

³ Израелски цар рече својим службеницима: »Знате ли ви да Рамот Гилад припада нама, а ми не предузимамо ништа да га повратимо од арамејског цара?«

⁴ Онда упита Јосафата: »Хоћеш ли са мном у рат против Рамот-Гилада?«

Јосафат одговори израелском цару: »Ја, моја војска и коњи стојимо ти на располагању.«

⁵ Али Јосафат рече израелском цару и ово: »Прво потражи савет од ГОСПОДА.«

⁶ Стога израелски цар окупи пророке, њих око четири стотине, и упита их: »Да ли да идем у рат против Рамот-Гилада или да одустанем?«

»Иди«, одговорише они, »јер Господ ће га предати у царево руке.«

⁷ Али Јосафат рече: »Зар овде нема још неки ГОСПОДЊИ пророк, да и њега упитамо?«

⁸ Израелски цар одговори Јосафату: »Има још један човек, Михеј син Јимлин, преко кога можемо да питамо ГОСПОДА. Али ја га мрзим јер ми никад не пророкује ништа добро, него само зло.«

Јосафат на то рече: »Нека цар не говори тако.«

⁹ Тада израелски цар позва једног свог евнуха и рече: »Одмах доведи Михеја сина Јимлиног.«

¹⁰ Обучени у своје царске одоре, цар Израела и Јосафат, цар Јуде, седели су на својим престолима на гумну пред улазом самаријске капије, а сви пророци су пророковали пред њима.

¹¹ Цидкија син Кенаанин направио је гвоздене роге и рекао: »Овако каже ГОСПОД: „Овим ћеш пробадати Арамејце све док не буду докрајчени.“«

¹² Тако су пророковали и сви други пророци и говорили: »Нападни Рамот Гилад и успећеш, јер ГОСПОД ће ти га предати у руке.«

¹³ А гласник који је отишао да позове Михеја рече му: »Ено сви пророци као један проричу цару успех. Нека се твоја реч сложи с њиховом, зато говори повољно.«

¹⁴ Али Михеј рече: »Тако ми ГОСПОДА живог, говорићу само оно што ми каже ГОСПОД.«

¹⁵ Када је стигао цару, цар га упита: »Михеје, да ли да идемо у рат против Рамот-Гилада или да одустанемо?«

»Нападни и успећеш«, одговори Михеј, »јер ГОСПОД ће га предати у цареве руке.«

¹⁶ Цар му рече: »Колико пута треба да тражим од тебе да се закунеш да ћеш ми говорити само истину у ГОСПОДЊЕ име?«

¹⁷ Тада Михеј одговори: »Видех сав Израел раштркан по брдима као овце без пастира, а ГОСПОД рече:

»Овај народ нема господара. Нека се свако врати кући у миру.«

¹⁸ Тада израелски цар рече Јосафату: »Нисам ли ти рекао да никад не пророкује ништа добро о мени, већ само зло?«

¹⁹ Михеј рече: »Пошто је тако, чуј реч ГОСПОДЊУ. Видех ГОСПОДА како седи на свом престолу, а сва небеска војска стоји му са десне и леве стране.

²⁰ »ГОСПОД рече: ‚Ко ће да намами Ахава да нападне Рамот Гилад и да тамо погине?‘

»Једни предложише ово, други оно, ²¹ док на крају не дође један дух, стаде пред ГОСПОДА и рече: ‚Ја ћу га намамити.‘

²² »Чиме?« упита ГОСПОД.

»Изаћи ћу и бићу лажљив дух у устима свих његових пророка«, рече онај.

»Успећеш да га намамиш«, рече ГОСПОД. »Иди и учини то.«

²³ »Тако је сада ГОСПОД ставио лажљивог духа у уста свих ових твојих пророка. ГОСПОД ти је одредио несрећу.«

²⁴ Тада приђе Цидкија син Кенаанин и ошамари Михеја.

»Којим путем је ГОСПОДЊИ дух отишао од мене да би говорио теби?« упита он.

²⁵ А Михеј одговори: »Видећеш оног дана када будеш ишао да се сакријеш у задњој одаји.«

²⁶ Тада израелски цар рече: »Ухватите Михеја и одведите га заповеднику града Амону и мом сину Јоашу, ²⁷ па реците: ‚Овако каже цар: Баците овога у тамницу и не дајте му ништа осим хлеба и воде док се ја не вратим жив и здрав.‘«

²⁸ Михеј рече: »Ако се ти икада вратиш жив и здрав, ГОСПОД није говорио кроз мене.«

Онда додаде: »Упамти моје речи, сав народе!«

²⁹ Цар Израела и Јосафат, цар Јуде, кренуше на Рамот Гилад.

³⁰ »Ући ћу у бој прерушен«, рече израелски цар Јосафату, »али ти носи своју царску одору.«

Тако се израелски цар преруши и оде у бој.

³¹ А арамејски цар је био заповедио тридесет двојици својих заповедника борних кола: »Не нападајте никог, ни малог ни великог, већ само израелског цара.«

³² Када су заповедници борних кола видели Јосафата, рекоше: »Ово мора да је израелски цар.«

Зато кренуше према њему, да га нападно. Али, када је Јосафат завапио ГОСПОДУ, ³³ видеше да он није израелски цар, па престадоше да га гоне. ³⁴ А један војник насумице одапе стрелу и погоди израелског цара између плоча оклопа.

На то цар рече возачу својих кола: »Окрени кола и изведи ме из бојних редова. Рањен сам.«

³⁵ Док је битка беснела целог тог дана, цар је стајао подупрт у колима, окренут ка Арамејцима. Али увече умре, јер је искрварио на под кола.

³⁶ Када је сунце било на заласку, разлиже се повик кроз бојне редове: »Свако у свој град и у своју земљу!«

³⁷ Тако је цар умро, па га однеше у Самарију и сахранише. ³⁸ Његова

кола опраше у самаријском језерцету – где су се купале блуднице – а пси полизаше његову крв, као што је ГОСПОД и рекао.

³⁹Остали догађаји Ахавове владавине, све што је учинио, палата коју је саградио и обложио слоновачом и градови које је обновио, записани су у Књизи летописа царева Израела. ⁴⁰Ахав је умро, а на месту цара наследио га је његов син Ахазја.

Јосафат, цар Јуде

(2. Лет 17,1-21,1)

⁴¹Јосафат син Асин постао је цар Јуде четврте године владавине израелског цара Ахава. ⁴²Јосафат је имао тридесет пет година када је постао цар и владао је у Јерусалиму двадесет пет година. Мајка му се звала Азува кћи Шилхијева. ⁴³У свему је ишао стопама свог оца Асе и није од тога одступао. Чинио је оно што је исправно у ГОСПОДЊИМ очима. Али узвишице нису уклоњене – народ је на њима и даље приносио жртве и палио кад. ⁴⁴Јосафат је био у миру са израелским царем.

⁴⁵Остали догађаји Јосафатове владавине, шта је учинио и постигао и његови војни походи, записани су

у Књизи летописа царева Јуде. ⁴⁶Из земље је уклонио храмске блуднике, преостале још из времена његовог оца Асе.

⁴⁷У то време у Едому није било цара, него је владао намесник.

⁴⁸Јосафат је саградио трговачке лађе*, да би ишле у Офир по злато. Али оне никада нису тамо стигле, јер су се разбиле код Ецјон-Гевера.

⁴⁹Тада Ахазја син Ахавов рече Јосафату: »Нека моје слуге плове с твојима.«

Али Јосафат то одби.

⁵⁰Јосафат умре, па га сахранише крај његових праотаца у граду његовог праоца Давида. На месту цара наследи га његов син Јорам.

Ахазја, цар Израела

⁵¹Ахазја син Ахавов постаде цар Израела у Самарији седамнаесте године владавине јудејског цара Јосафата и владао је над Израелом две године. ⁵²Чинио је оно што је зло у ГОСПОДЊИМ очима идући стопама свога оца и мајке и стопама Јаровама сина Неватовог, који је наводио Израел на грех. ⁵³Служио је Ваалу и клањао му се, изазивајући гнев ГОСПОДА, Бога Израеловог, баш као што је то чинио и његов отац.

*22:48 трговачке лађе Дословно: лађе да иду у Таршиш.